

Страсбург, 5.2.2013
COM(2013) 45 final

2013/0025 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2013) 21 final}

{SWD(2013) 22 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Основните цели на предложените мерки са укрепване на вътрешния пазар чрез опростяване на процедурите при трансгранични операции, защита на интересите на обществеността от престъпна дейност и терористични актове, запазване на икономическия просперитет на Европейския съюз чрез осигуряване на ефикасна стопанска среда, подкрепа на финансовата стабилност чрез защитата на надеждността, правилното функциониране и целостта на финансовата система.

Тези цели ще бъдат постигнати чрез осигуряване на съгласуваност между подходите, прилагани на европейско и международно равнище; осигуряване на съгласуваност между националните правила, както и гъвкавост при прилагането им; и гарантиране, че правилата отчитат риска и са съобразени с нововъзникващите заплахи.

Освен това настоящото предложение включва и отменя Директива 2006/70/ЕО на Комисията от 1 август 2006 година относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО¹, като по този начин се подобрява разбираемостта и достъпността на нормативната уредба за борба с изпирането на пари (БИП) за всички заинтересовани страни.

Комисията възнамерява да допълни настоящото предложение с укрепване на възможностите на ЕС за противодействие на изпирането на пари. Следователно е планирано през 2013 г. да бъде предложена хармонизация на наказателното право за този вид нарушения въз основа на член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)².

Общ контекст

Премахването на ограниченията във вътрешния пазар не само улеснява създаването или развитието на спазващи правните норми стопански субекти в ЕС, но може също да доведе до увеличаване на възможностите за изпиране на пари и финансиране на тероризма. Престъпниците, осъществяващи пране на пари, може следователно да опитат да скрият или прикрият истинския характер, източник или собственик на въпросните активи и да ги превърнат в привидно законни приходи. Освен това финансирането на тероризма може да се осъществява както чрез законни, така и чрез престъпни дейности, тъй като генерираните от терористичните организации приходи могат сами по себе си да бъдат или поне да изглеждат законни. Изпирането на пари и финансирането на тероризма създават по този начин сериозен риск за целостта, правилното функциониране, репутацията и стабилността на финансовата система, който би могъл да има унищожителни последици за обществото като цяло.

Въпреки приетото европейско законодателство за защита на правилното функциониране на финансовата система и вътрешния пазар променливият характер на изпирането на пари и свързаните с финансирането на тероризма заплахи, както и

¹ ОВ L 214, 4.8.2006 г., стр. 29.

² http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/docs/2013_home_006_money_laundering_en.pdf

използваните от престъпниците постоянно развиващи се технологии и средства, изискват непрекъснатото адаптиране на нормативната уредба, за да се противодейства на тези заплахи.

С Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм³ (по-долу „Третата директива за борба с изпирането на пари“) бе установена нормативната уредба на равнище ЕС за защита на надеждността, целостта и стабилността на кредитните и финансовите институции и доверието във финансовата система като цяло срещу произтичащи от изпирането на пари и финансирането на тероризма рискове. Правилата в ЕС се основават до голяма степен на международните стандарти, приети от Специалната група за финансови действия (FATF), и тъй като в директивата е възприет подход за минимална хармонизация, нормативната уредба се допълва от правила, приети на национално равнище.

На международно равнище FATF извърши основен преглед на международните стандарти и през февруари 2012 г. прие нов набор от препоръки.

Едновременно с усилията в международен план Европейската комисия извърши собствен преглед на европейската нормативна уредба. В настоящия момент преразглеждането на директивата представлява допълнение към преразгледаните от FATF препоръки, които сами по себе си решително подсилиха борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Директивата, само по себе си, подсилва допълнително някои елементи на преразгледаните препоръки, по-специално по отношение на обхвата (като включва доставчиците на услуги в областта на хазарта и търговците на стоки, чиято стойност надвишава 7 500 EUR), информацията относно действителните собственици (която трябва да се предостави на компетентните органи и задължените субекти) и разпоредбите относно санкциите. В нея се отчита необходимостта от повишаване на ефективността на мерките за БИП чрез изменение на нормативната уредба, за да се гарантира, че оценките на риска се извършват на подходящото равнище и с необходимата степен на гъвкавост, позволяваща адаптация към различните ситуации и участници. В следствие на това, установявайки строги общи стандарти, директивата изисква от държавите членки, надзорните органи и задължените субекти да оценяват риска и да предприемат подходящи и пропорционални на този риск мерки за неговото смекчаване. Поради това в директивата не са подробно определени конкретните мерки, които да бъдат предприети.

Съществуващи разпоредби в тази област

За да се осигури ефективна нормативна уредба за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, бяха приети редица правни инструменти на равнище ЕС. Най-важните сред тях са:

- Третата директива за БИП, която обхваща повечето от 40 препоръки на FATF и някои от деветте специални препоръки на FATF;
- Регламент (ЕО) № 1781/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. относно информацията за платеца, придружаваща парични

³ ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.

преводи⁴, който прилага Специална препоръка VII на FATF относно електронните преводи;

- Регламент (ЕО) № 1889/2005 от 26 октомври 2005 г. относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността⁵, който прилага Специална препоръка IX на FATF относно куриерите, пренасящи пари в брой;
- Директива 2007/64/ЕО от 13 декември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар⁶ (Директива за платежните услуги), която заедно с Третата директива за БИП прилага Специална препоръка VI на FATF относно алтернативните преводи;
- Регламент (ЕО) № 2580/2001 от 27 декември 2001 г. относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания⁷, който заедно с Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 г.⁸ за изпълнение на санкциите на ООН срещу Ал Кайда и талибаните прилага част от Специална препоръка III на FATF относно замразяването на активи на терористи.

Съгласуваност с други политики и цели на Съюза

Предложеното изменение на нормативната уредба за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма е изцяло съгласувано с политиките на ЕС в други области. По-специално:

- Програмата от Стокхолм⁹, която цели изграждане на отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите и призовава държавите членки и Комисията да развият допълнително обмена на информация между звената за финансово разузнаване (ЗФР) в битката срещу изпирането на пари;
- Стратегията за вътрешна сигурност на ЕС¹⁰, която определя най-неотложните предизвикателства пред сигурността на ЕС през идните години и предлага пет стратегически цели и конкретни действия за периода 2011—2014 г. за увеличаване на сигурността в ЕС. Тук се включват борбата с изпирането на пари и предотвратяването на тероризма. Специално бе отчетена и необходимостта от актуализиране на нормативната уредба на ЕС за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма с оглед увеличаване на прозрачността на юридическите лица и правните образувания;
- потенциалната злоупотреба с нови технологии за скриване на трансакции или прикриване на идентичността налага на държавите членки да следят развитието на технологиите и да стимулират използването на електронна идентификация, електронен подпис и електронните удостоверителни услуги в съответствие с

⁴ ОВ L 345, 8.12.2006 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 9.

⁶ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 70.

⁸ ОВ L 139, 29.5.2002 г., стр. 9.

⁹ ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1.

¹⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Стратегията за вътрешна сигурност на ЕС в действие: пет стъпки към една по-сигурна Европа“, (COM(2010)673 окончателен).

- предложения от Комисията Регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар¹¹;
- през март 2012 г. Европейската комисия прие предложение за замразяване и конфискуване на приходи от престъпна дейност в ЕС¹², което има за цел да гарантира, че държавите членки разполагат с ефикасна система за замразяване, управление и конфискуване на придобитите от престъпна дейност активи, подкрепена от необходимия институционален модел, финансови и човешки ресурси;
  - по отношение на защитата на лични данни предложените уточнения към Третата директива за БИП са напълно съгласувани с подхода, изложен в най-актуалните предложения на Комисията по отношение защитата на данни¹³, чиито конкретни разпоредби¹⁴ позволяват в законодателството на ЕС или в националното законодателство да се ограничи обхватът на правата и задълженията, предвидени в проекта за регламент, въз основа на редица конкретни основания, в т. ч. предотвратяване, разследване, разкриване и съдебно преследване на престъпления;
  - по отношение на санкциите предложението за въвеждане на набор от минимални принципни разпоредби за укрепване на административните санкции напълно съответства на политиката на Комисията, посочена в съобщението „По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“¹⁵;
  - по отношение на финансовото приобщаване бе отчетен фактът, че прилагането на прекалено предпазлив подход към борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма може да има нежелани последици и да доведе до изключване на спазващите правните норми стопански субекти и потребители от финансовата система. По този въпрос бяха положени усилия на международно равнище¹⁶ за изготвяне на насоки, оказващи подкрепа за страните и техните финансови институции при разработването на мерки за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които отговарят на националната цел за финансово приобщаване, без да се нарушават мерките, които съществуват за целите на борбата с престъпността. Въпросът за финансовото приобщаване се разглежда в момента на равнище ЕС като част от подготвяния пакет относно банковите сметки;
  - по отношение на сътрудничеството с лица или органи (включително съдилища и административни органи), ангажирани с изчисляването и събирането на

¹¹ COM(2012)238/2.

¹² Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (COM(2012)085 окончателен).

¹³ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказателни санкции и относно свободното движение на такива данни (COM(2012)010 окончателен) и предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните) (COM(2012)011 окончателен).

¹⁴ Член 21 от общия регламент относно защитата на данните.

¹⁵ COM (2010)716 окончателен.

¹⁶ „Мерки за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризъм и финансово приобщаване“, FATF, юни 2011 г.

такси и всякакви други публични налози, както и правоприлагането, наказателното преследване или произнасянето при обжалване във връзка с тях, предложението е съгласувано с подхода за борба срещу укриването и неплащането на данъци¹⁷, прилаган на международно равнище, в т.ч. изричното посочване на данъчните престъпления като част от тежките престъпления, които могат да бъдат считани за първоначални престъпления по отношение на изпирането на пари. Чрез провеждането на по-задълбочени процедури за комплексна проверка на клиента в рамките на борбата срещу изпирането на пари ще бъде подпомогната също така борбата срещу укриването и неплащането на данъци.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Консултация със заинтересованите страни

През април 2012 г. Комисията прие доклад относно изпълнението на Третата директива за БИП и потърси мнението на всички заинтересовани страни. Докладът акцентира върху редица основни теми (например включването на основан на анализ на риска подход, разширяване на обхвата на съществуващата нормативна уредба, адаптиране на подхода за комплексна проверка на клиента, изясняване на задълженията за докладване и надзорните правомощия, подобряване на сътрудничеството между ЗФР и др.), които бяха от съществено значение за прегледа на Третата директива за БИП.

Комисията получи 77 мнения от публични органи, гражданското общество, бизнес сдружения и дружества в редица области (включително финансови услуги, сектора на хазартните игри, свободни професии, сектора на недвижимите имоти, доставчици на услуги по доверително или дружествено управление), представляващи широк кръг от заинтересованите страни. Редица коментари, становища и мнения бяха получени извън посочената консултация.

Съвкупните резултати от консултацията¹⁸ като цяло се припокриват с въпросите и проблемите, посочени в доклада на Комисията, и демонстрират широката подкрепа за предложеното привеждане в съответствие с преразгледаните стандарти на FATF и за постигане на повече яснота в някои области (напр. защитата на данни и как да се прилагат правилата при трансгранични ситуации).

Използване на експертни мнения

Положени бяха значителни усилия за събиране на доказателства в тази област и за осигуряване на пълната ангажираност на различните заинтересовани страни.

---

¹⁷ Съобщение на Комисията, в което се представя план за действие за укрепване на борбата с укриването и неплащането на данъци, прието от Комисията на 6 декември 2012 г., COM (2012)722 окончателен.

¹⁸ Обратната информация е на разположение на следния адрес в интернет: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

По-специално, през 2010 г. Комисията възложи на външните консултанти от Deloitte¹⁹ да извършат проучване на прилагането на Третата директива за БИП.

Оценка на въздействието

Комисията изготви оценка на въздействието²⁰, в която анализира потенциалните последици от изпирането на пари и финансирането на тероризма. Ако финансовата система не е в състояние да предотврати изпирането на пари и финансирането на тероризма, може конкретно да възникнат отрицателни икономически последици (поради прекъсване на международните капиталови потоци, по-ниски инвестиции и по-слаб икономически растеж) и нестабилност на финансовия пазар (в резултат на нежеланието на други финансови посредници да извършват дейност, загуба на репутация, спад в доверието и пруденциални рискове).

Бяха разгледани следните фактори, стоящи в основата на проблемите:

- различното прилагане на съществуващите правила на ЕС в държавите членки, водещо до намаляване на правната сигурност;
- несъответствията и пропуските по отношение на настоящите правила на ЕС;
- липсата на съгласуваност между настоящите правила и преразгледаните наскоро международни стандарти.

Това изисква постигането на следните оперативни цели:

- да се осигури съгласуваност между националните правила и по целесъобразност гъвкавост при прилагането им чрез укрепване и изясняване на настоящите изисквания;
- да се гарантира, че правилата отчитат риска и са съобразени с нововъзникващите заплахи чрез укрепване и изясняване на настоящите изисквания;
- да се осигури съгласуваност между подходите, прилагани на европейско и международно равнище, чрез разширяване на приложното поле, укрепване и изясняване на настоящите изисквания.

В оценката на въздействието се достига до заключението, че най-добрите варианти за подобряване на съществуващото положение биха били:

- *Разширяване на обхвата върху сектора на хазартните игри:* разширяване на обхвата на директивата, като освен „казината“ бъде включен и секторът на хазартните игри;
- *Прагове за търговци на стоки:* намаляване на обхвата и праговете за комплексна проверка на клиента, прилагани от търговците на скъпопоструващи стоки при разплащания в брой, от 15 000 EUR на 7 500 EUR;

¹⁹ Проучването е на разположение на следния адрес в интернет: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

²⁰ Оценката на въздействието е на разположение на следния адрес в интернет: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

- *Режими на санкции:* въвеждане на набор от минимални принципни разпоредби за укрепване на административните санкции;
- *Съпоставимост на статистическите данни:* подобряване и допълнително конкретизиране на изискванията по отношение събирането и докладването на статистически данни;
- *Защита на данните:* въвеждане на такива разпоредби в директивата, с които да се изясни взаимодействието между борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризма и изискванията за защита на данните;
- *Включване на данъчните престъпления в обхвата:* включване на изрично позоваване, определящо данъчните престъпления като първоначално престъпление;
- *Наличност на информация относно действителния собственик:* изискване към всички дружества да разполагат с информация за техните действителни собственици;
- *Установяване на действителния собственик:* запазване на подхода, изискващ идентификация на действителния собственик, когато собствеността надхвърля прага от 25 %, като се пояснява за какво се отнася „прагът от 25 %“;
- *Разпределение на отговорностите между надзорните органи на държавата на произход и приемащата държава по отношение на БИП:* въвеждане на нови правила, които поясняват, че клоновете и дъщерните предприятия, намиращи се извън държавата членка, в която е разположено главното управление, прилагат правилата относно БИП на приемащата държава, и подсилване на договореностите за сътрудничество между надзорните органи на държавата на произход и приемащата държава;
- *Трансгранично сътрудничество между звената за финансово разузнаване (ЗФР):* въвеждане на нови изисквания, които биха укрепили правомощията на ЗФР и тяхното сътрудничество;
- *Национални оценки на риска:* въвеждане на изискване към държавите членки да извършват оценка на риска на национално равнище и да вземат мерки за ограничаване на рисковете;
- *Комплексна проверка на клиента:* гаранции от страна на държавите членки, че в определени високорискови ситуации задължително ще се извършва задълбочена комплексна проверка, докато при нискорискови ситуации ще бъде позволена опростена комплексна проверка;
- *Еквивалентност на режимите на трети държави:* премахване на процедурата, свързана с „белия списък“;
- *Отчитане на риска в рамките на надзорния процес:* специфично посочване в директивата, че надзорът може да се извършва въз основа анализ на риска;
- *Третиране на политически значими лица:* въвеждането на нови изисквания по отношение на политически значимите лица, работещи на национално равнище

или в международни организации, заедно с приложимите отчитащи риска мерки.

Освен това в оценката на въздействието бе анализирано въздействието на законодателните предложения върху основните права. В съответствие с Хартата на основните права предложенията целят конкретно да осигурят защита на личните данни (член 8 от Хартата) чрез изясняване на условията, при които личните данни могат да бъдат съхранявани и прехвърляни. Предложенията няма да променят и поради това нямат отражение върху правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47 от Хартата), което не е нарушено от директивата, както бе потвърдено от Съда на ЕС (дело С-305/05). Зачитането на личния живот (член 7), свободата на стопанската инициатива (член 16), както и забраната на дискриминацията (член 21) бяха надлежно взети под внимание. И накрая, предложението косвено ще допринесе за защита на правото на живот (член 2 от Хартата).

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Правно основание

Настоящото предложение се основава на член 114 от ДФЕС.

Субсидиарност и пропорционалност

В съответствие с принципите за субсидиарност и пропорционалност, които са формулирани в член 5 от Договора за Европейския съюз, целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Обхватът на предложението не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

В съображение 2 от Третата директива за БИП е подчертана необходимостта от мерки на равнище ЕС за защита на надеждността, целостта и стабилността на кредитните и финансовите институции и доверието във финансовата система като цяло, за да се избегне „приемането от държавите членки на мерки за защита на техните финансови системи, които могат да бъдат в несъответствие с функционирането на вътрешния пазар и с предписанията на общностните принципи на правовата държава и общественения ред, необходимо е действие от страна на Общността в тази област“.

Тъй като големите потоци от мръсни пари и финансирането на тероризма могат да нарушат стабилността и репутацията на финансовия сектор и да застрашат вътрешния пазар, всяка предприета единствено на национално равнище мярка би могла да окаже неблагоприятен ефект върху единния пазар на ЕС: липсата на координирани правила в отделните държави членки, целящи защитата на техните финансови системи, може да бъде несъвместима с функционирането на вътрешния пазар и да доведе до разпокъсаност. Действията на ЕС са оправдани и с оглед поддържане на условия на равнопоставеност в целия ЕС, при които дружествата във всички държави членки трябва да спазват съгласуван набор от задължения за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Комисията счита, че предложените промени на правилата са пропорционални на целите. Като налага прагове по отношение на обхвата и комплексната проверка на

клиента, Комисията е предприела необходимите мерки за ограничаване на приложимостта на директивата. В допълнение Директива позволява някои от превантивните мерки, които ще бъдат предприемани от МСП, да бъдат съобразени с естеството и размера на задължените субекти. Същевременно, като осигуряват съобразен с потребностите и гъвкав подход, който е основан на риска, държавите членки не следва да бъдат ограничавани да вземат мерки и предприемат необходимите действия срещу основните заплаха, които могат да възникнат на национално равнище. Тези мерки могат да бъдат обхванати по-добре в рамките на директива, отколкото чрез изцяло хармонизиран регламент, като бъдат включени процесите на равнище ЕС, осигуряващи по-добра координация и разработване на наднационални подходи едновременно с допълнителна хармонизация в определени области, за да се гарантира постигането на целите на ЕС. Въпреки че осигуряването на ефективна система за борба с изпирането на пари/финансирането на тероризма е свързано с допълнителни разходи за задължените субекти (тези разходи бяха анализирани в оценката на въздействието), Комисията е на мнение, че ползите от предотвратеното изпиране на пари и финансиране на тероризма ще продължат на надхвърлят разходите.

Оценката на новите международни стандарти ще започне през четвъртото тримесечие на 2013 г. Ако Комисията не осигури ясни и своевременни насоки относно желаните подходи на ЕС за тяхното изпълнение, съществува риск, че тези държави — членки на ЕС, които ще бъдат първоначално оценени, ще предпочетат решения, които може и да не съвпадат с предложението на ЕС, което допълнително ще затрудни постигането на споразумение за общи правила на ЕС.

И накрая, приемането на преразгледаните международни стандарти е свързано с поемането на ангажименти от страна както на Комисията, така и на всички държави — членки на ЕС (пряко или по силата на членството във FATF или MONEYVAL), гарантиращи тяхното изпълнение.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Европейския съюз.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Подробно обяснение на предложението

Основните изменения на Третата директива за БИП са:

- *Разширяване на приложното поле на директивата:* по отношение на обхвата се предлагат две основни промени:
  - а) прагът, прилаган от търговците на скъпоструващи стоки при разплащания в брой, се намалява от 15 000 EUR на 7 500 EUR. Понастоящем търговците на стоки попадат в обхвата на директивата, само когато получават плащания в брой в размер на 15 000 EUR или повече. След като държавите членки подадоха информация, че този сравнително висок праг се използва от престъпници, бе предложено той да бъде намален до 7 500 EUR. Освен това новото предложение изисква от търговците да извършват комплексна проверка на клиента при сключването на случайни

сделки, възлизащи на 7 500 EUR или повече, с което се намалява предходният праг от 15 000 EUR. Както определението, така и прагът свидетелстват за предприемането на по-строги мерки срещу използването на тези търговци за изпиране на пари в ЕС;

- б) в приложното поле на директивата се включват „доставчиците на услуги в областта на хазарта“ (в съответствие с Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар²¹). Действащата Трета директива за БИП и преразгледаните препоръки на FATF изискват в обхвата на законодателството за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма да попадат единствено казината. Данните в ЕС сочат, че това създава предпоставки за престъпниците да извършват злоупотреби в други области на хазартния сектор.

– *Подход, основан на анализ на риска:* в директивата е отчетено, че използването на подход, който е основан на анализ на риска, представлява ефективен начин за установяване и смекчаване на рисковете за финансовата система и цялостната икономическа стабилност в рамките на вътрешния пазар. Предложените нови мерки биха наложили използването на основаващи се на фактите мерки в три основни области, всяка от които ще бъде допълнена с минимален списък от разработени от Европейските надзорни органи фактори, които да бъдат отчитани или следвани:

- а) държавите членки ще бъдат задължени да установяват, разбират и смекчават рисковете, пред които са изправени. В допълнение може да бъде извършена оценка на риска на наднационално равнище (напр. от Европейските надзорни органи или Европол), като резултатите следва да бъдат споделяни с други държави членки и задължени субекти. Това ще представлява отправната точка за подход, основан на анализ на риска, и ще дава възможност за реакция на равнище ЕС, продиктувана от натрупания на национално равнище опит на държавите членки;
- б) задължените субекти, чиято дейност попада в обхвата на директивата, ще бъдат задължени да установяват, разбират и смекчават своите рискове, както и да документират и актуализират извършваните от тях оценки на риска. Това е ключов елемент от основания на анализ на риска подход, позволяващ на компетентните органи (в т.ч. надзорните органи) в държавите членки да разглеждат обстойно и разбират решенията, взети от поднадзорните им задължени субекти. В крайна сметка лицата, възприели основан на анализ на риска подход, ще бъдат изцяло отговорни за взетите от тях решения;
- в) в предложението ще бъде предвидено, че ресурсите на надзорните органи могат да се съсредоточат върху области, в които съществува по-висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма. Използването на подход, основан на анализ на риска, би означавало, че фактите ще се използват за по-доброто установяване на рисковете.

²¹ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

- *Опростена и задълбочена комплексна проверка на клиента:* предложението изисква от задължените субекти да предприемат по-строги мерки, когато рисковете са по-големи, като може да им бъде разрешено да прилагат и опростени мерки, когато фактите свидетелстват за по-ниско равнище на риска. Счита се, че заложените в действащата (трета) Директива за БИП разпоредби относно опростената комплексна проверка са прекалено толерантни, като някои категории клиенти или сделка биват изцяло освободени от изискванията за комплексна проверка. Ето защо преразгледаната директива ще въведе по-строги правила по отношение на опростената комплексна проверка и няма да позволява ситуации, при които се прилагат изключения. Вместо това решенията кога и как да се извършва опростена комплексна проверка ще бъдат вземани въз основа на риска, като ще бъдат въведени минимални изисквания по отношение на факторите, които следва да бъдат отчитани. В една от ситуацияите, при които винаги следва да се извършва задълбочена комплексна проверка, а именно за политически значими лица, обхватът на директивата бе разширен, за да включва не само политически значимите лица, на които са поверени важни обществени функции на местно равнище, а също и тези, които работят за международни организации.
- *Информация за действителния собственик:* преразгледаната директива предлага нови мерки, за да се повиши яснотата и достъпността на информацията относно действителните собственици. Тя изисква юридическите лица да разполагат с информация относно техните действителни собственици. Тази информация следва да се предоставя както на компетентните органи, така и на задължените субекти. При правните образувания се изисква попечителите да декларират своя статут, когато стават клиенти, като аналогично е необходимо действителните собственици да бъдат разкрити пред компетентните органи и задължените субекти.
- *Еквивалентност на трети държави:* преразгледаната директива ще премахне разпоредбите относно положителната „еквивалентност“, тъй като режимът на комплексна проверка на клиента се основа все по-често на анализ на риска, а освобождаването въз основа на чисто географски фактори ще бъде все по-рядко приложимо. Настоящите разпоредби на Третата директива за БИП изискват решенията да бъдат вземани според това дали системите на третите държави за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма са „еквивалентни“ на тези в ЕС. Тази информация впоследствие бе използвана, за да се допуснат изключения по отношение на някои аспекти на комплексната проверка на клиента.
- *Административни санкции:* в съответствие с политиката на Комисията за синхронизиране на административните санкции преразгледаната директива съдържа набор от санкции, чиято наличност следва да бъде осигурена от държавите членки, за систематични нарушения на основните изисквания на директивата, а именно комплексна проверка на клиента, водене на документация, докладване на съмнителни сделки и вътрешен контрол.
- *Звена за финансово разузнаване:* разпоредбите на Решение 2000/642/ПВР на Съвета от 17 октомври 2000 г. относно условията за сътрудничество и обмен на информация между звената за финансово разузнаване на държавите членки ще

бъдат включени в предложението, за да се разшири и засили допълнително сътрудничеството между тях.

- *Европейски надзорни органи (ЕНО)*: предложението съдържа няколко области, в които е предвидено участието на ЕНО. По-специално, от ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП ще бъде поискано да извършат оценка и представят становище относно свързаните с изпирането на пари и финансирането на тероризма рискове, пред които е изправен ЕС. Освен това, успоредно с по-важната роля, която ще бъде отредена на основания на риска подход, ще бъдат необходими и по-подробни насоки за държавите членки и финансовите институции по отношение на факторите, които следва да бъдат взети предвид при прилагане на опростена и задълбочена комплексна проверка на клиента и при прилагането на основан на анализ на риска подход за надзорни цели. В допълнение, на ЕНО бе възложено да изготвят регулаторни технически стандарти в определени случаи, при които финансовите институции трябва да променят своите механизми за вътрешен контрол, за да се справят с конкретни ситуации.
- *Защита на данните*: в предложението е отразена необходимостта от постигане на баланс между, от една страна, осигуряване на надеждни системи, механизми за контрол и предпазни мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и, от друга, защитата на правата на съответните физически лица върху техните лични данни.
- *Мерки за транспониране*: поради сложността и обхвата на предложението държавите членки трябва да представят таблица на съответствието на разпоредбите на тяхното национално законодателство и директивата.

Европейско икономическо пространство

Предложението е от значение за държавите от ЕИП.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка²,

след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Големите потоци от мръсни пари могат да навредят на стабилността и репутацията на финансовия сектор и да застрашат единния пазар, а тероризмът разтърсва самите основи на нашето общество. Освен чрез методите на наказателното право успешни резултати могат да бъдат постигнати и чрез превантивни мерки във финансовата система.
- (2) Надеждността, целостта и стабилността на кредитните и финансовите институции и доверието във финансовата система като цяло могат да бъдат сериозно подкопани от опитите на престъпници и техните съучастници да прикрият произхода на приходите от престъпна дейност или да насочват законни или незаконни парични средства за терористични цели. При липсата на конкретни мерки за координация на равнище ЕС лицата, осъществяващи изпиране на пари и финансиране на тероризма, биха могли да се опитат да се възползват от свободното движение на капитали и свободното предоставяне на

---

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

финансови услуги, които са част от интегрираното финансово пространство, за да улеснят престъпните си дейности.

- (3) Настоящото предложение представлява четвъртата директива за премахване на заплахата от изпиране на пари. В Директива 91/308/ЕИО на Съвета от 10 юни 1991 г. за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари⁴ бе определено изпирането на пари във връзка с трафика на наркотици и бяха наложени задължения единствено по отношение на финансовия сектор. С Директива 2001/97/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от декември 2001 г. за изменение на Директива 91/308/ЕИО⁵ бе разширено приложното поле както по отношение на обхванатите престъпления, така и на набора от обхванати професии и дейности. През юни 2003 г. Специалната група за финансови действия (по-долу „FATF“) преразгледа своите препоръки, в чийто обхват попадна и финансирането на тероризма, и предостави по-подробни изисквания по отношение на идентификацията и проверката на клиента, случаите, при които по-високият риск от изпиране на пари може да оправдае прилагането на засилени мерки, както и случаите, при които по-ниският риск може да позволи извършването на не толкова строга проверка. Тези промени бяха отразени в Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм⁶ и в Директива 2006/70/ЕО на Комисията от 1 август 2006 г. относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определението „видни политически личности“ и техническите критерии за процедурите по опростена проверка на клиентите и за изключения поради финансова дейност на случайна или много ограничена база⁷.
- (4) Изпирането на пари и финансирането на тероризма често се извършват на международно равнище. Мерките, предприети единствено на национално равнище или дори на равнище ЕС без международна координация и сътрудничество, биха имали много ограничени последствия. Ето защо приетите в тази област мерки на Европейския съюз следва да бъдат съгласувани с останалите действия, предприети на други международни форуми. При определяне на действията на Европейския съюз следва и за в бъдеще да се обръща специално внимание на препоръките на FATF, като водещ международен орган в борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. За повишаване на ефикасността на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма Директиви 2005/60/ЕО и 2006/70/ЕО следва да бъдат приведени в съответствие с новите препоръки на FATF, приети и разширени през февруари 2012 г.
- (5) Освен това злоупотребите с финансовата система, целящи насочването на парични средства от престъпна дейност или дори такива със законен произход за терористични цели, представляват ясен риск за целостта, правилното функциониране, репутацията и стабилността на финансовата система. Превантивните мерки по настоящата директива следва съответно да обхванат не

⁴ ОВ L 166, 28.6.1991 г., стр. 77.

⁵ ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 76.

⁶ ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.

⁷ ОВ L 214, 4.8.2006 г., стр. 29.

само операциите с парични средства, получени от престъпна дейност, но също и набирането на парични средства или имущество за терористични цели.

- (6) Големите разплащания в брой се характеризират с висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма. С цел повишаване на бдителността и смекчаване на рисковете, свързани с разплащания в брой, настоящата директива следва да обхваща търгуващите със стоки физически или юридически лица, когато те извършват или получават плащания в брой в размер на 7 500 EUR или повече. Държавите членки могат да решат да въведат по-строги разпоредби, включително и по-нисък праг.
- (7) Упражняващите юридическа дейност лица съгласно определението на държавите членки подлежат на разпоредбите на настоящата директива, когато участват във финансови или дружествени сделки, включително при предоставянето на данъчни консултации, ако съществува значителен риск с услугите на тези упражняващи юридическа дейност лица да бъде злоупотребено с цел изпиране на приходите от престъпна дейност или финансиране на тероризма. Следва обаче да се предвидят изключения от всяко задължение за докладване на информация, получена преди, по време на, или след съдебно производство или в процеса на определяне на правното положение на клиент. Следователно правната консултация следва да остане подчинена на задължението за спазване на професионална тайна, освен ако юридическият съветник взема участие в дейностите по изпиране на пари или финансиране на тероризма, ако правната консултация се дава за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма или ако адвокатът знае, че клиентът търси юридически съвет с цел изпиране на пари или финансиране на тероризма.
- (8) Пряко сравнимите услуги следва да бъдат третираны по еднакъв начин, когато са предоставяни от някой от професионалистите, обхванати от настоящата директива. С цел да се осигури зачитането на правата, предвидени в Хартата на основните права на Европейския съюз, по отношение на одитори, външни експерт-счетоводители и данъчни консултанти, които в някои държави членки могат да защитават или да представляват клиент в рамките на съдебно производство или да оценяват правното положение на клиент, информацията, която те получават при изпълнението на тези задачи, не следва да бъде предмет на задълженията за докладване по настоящата директива.
- (9) Необходимо е да се подчертае изрично, че в съответствие с преразгледаните препоръки на FATF „данъчните престъпления“, свързани с преки и косвени данъци, са включени в широкото определение на „престъпна дейност“ по настоящата директива.
- (10) Необходимо е да се идентифицира всяко физическо лице, упражняващо право на собственост или контрол върху юридическо лице. Въпреки че установяването на процента на дялово участие няма автоматично да доведе до разкриването на действителния собственик, то все пак представлява фактор с доказателствена стойност, който следва да бъде отчетен. Идентификацията и проверката на действителния собственик следва, когато е уместно, да обхваща правни субекти, които притежават други правни субекти, и да проследява структурата на собственост до установяването на физическото лице, упражняващо право на собственост или контрол върху юридическото лице — клиент.

- (11) Необходимостта от точна и актуална информация за действителния собственик е ключов фактор при разкриването на престъпници, които в противен случай биха могли да скрият своята идентичност зад дружествена структура. Ето защо държавите членки следва да гарантират, че дружествата съхраняват информация за действителния си собственик и предоставят тази информация на компетентните органи и задължените субекти. В допълнение попечителите следва да разкриват своя статут пред задължените субекти.
- (12) Настоящата директива следва да се прилага и за тези дейности на обхванатите от настоящата директива задължени субекти, които се извършват по интернет.
- (13) Загриженост буди използването на сектора на хазартните игри за изпиране на приходите от престъпна дейност. За да бъдат намалени свързаните с този сектор рискове и да се осигури равнопоставеност между доставчиците на услуги в областта на хазарта, последните следва да бъдат задължени да извършват комплексна проверка на клиента при всяка трансакция в размер на 2 000 EUR или повече. Държавите членки следва да обмислят прилагането на този праг както по отношение на получаването на печалби, така и при осъществяване на залаганията. Доставчиците на услуги в областта на хазарта, разполагащи с физически помещения (напр. казина и игрални къщи), следва да гарантират, че ако при влизане се извършва комплексна проверка на клиента, тя може да бъде отнесена към трансакциите, осъществени от съответния клиент в рамките на тези помещения.
- (14) Рискът от изпиране на пари и финансиране на тероризма се променя според конкретния случай. Поради това следва да се използва основан на анализ на риска подход, при който на държавите членки и задължените субекти не се предоставят необосновано дискреционни пълномощия. Той включва вземането на решения въз основа на обективни фактори с цел по-добро установяване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, пред които са изправени Европейският съюз и лицата, които осъществяват дейност на неговата територия.
- (15) Укрепването на основания на анализ на риска подход е необходимо на държавите членки, за да идентифицират, разберат и смекчат рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, пред които са изправени. В международен план бе отчетено значението на наднационалния подход за установяване на риска, като на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган, по-долу „ЕБО“), създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията⁸, на Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, по-долу „ЕОЗППО“), създаден с Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията⁹, и на

⁸ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12.

⁹ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48.

Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари, по-долу „ЕОЦКП“), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията¹⁰, следва да бъде възложено да излязат със становище относно рисковете, засягащи финансовия сектор.

- (16) Резултатите от оценките на риска на равнище държави членки следва по целесъобразност да бъдат достъпни за задължените субекти, за да могат да идентифицират, разбират и смекчават своите собствени рискове.
- (17) За по-добро разбиране и смекчаване на рисковете на ниво Европейски съюз държавите членки следва, когато това е уместно, да споделят резултатите от своите оценки на риска помежду си, както и с Комисията, ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП.
- (18) При прилагането на разпоредбите на настоящата директива е целесъобразно да се отчетат особеностите и нуждите на попадащите в нейния обхват по-малки задължени субекти, както и да се осигури третиране, което отговаря на техните специфични нужди и на естеството на тяхната стопанска дейност.
- (19) Сам по себе си рискът се променя, а променливите величини, поотделно или в съчетание, могат да увеличават или намаляват потенциалния риск, като по този начин влияят върху подходящото равнище на превантивните мерки, като например мерките за комплексна проверка на клиента. Следователно при някои обстоятелства следва да се прилага задълбочена комплексна проверка, а при други може да е по-подходящо използването на опростена комплексна проверка.
- (20) Следва да бъде отчетено, че определени ситуации са свързани с по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма. Въпреки че самоличността и бизнес профилът на всички клиенти следва да бъдат установени, съществуват случаи, при които са нужни особено строги процедури за идентифициране и проверка на клиента.
- (21) Това се отнася най-вече за стопанските взаимоотношения с физически лица, които заемат или са заемали важни обществени длъжности, най-вече вече в държави, в които корупцията е широко разпространена. Подобни взаимоотношения могат да изложат финансовия сектор на значителни рискове за репутацията и на правни рискове. Международните усилия за борба с корупцията също оправдават необходимостта да се обърне специално внимание на тези случаи и да се приложат подходящи мерки за задълбочена комплексна проверка на клиента по отношение на лицата, които изпълняват или са изпълнявали важни политически функции в страната или в чужбина, както и на висшите служители в международни организации.
- (22) Получаването на одобрение от висшето ръководство за установяването на стопански взаимоотношения не винаги изисква да бъде получено одобрение от съвета на директорите. Такова одобрение следва да се предоставя от лица, притежаващи достатъчно познания относно риска, носен от институцията във

---

¹⁰ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84.

връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма, и достатъчно висок ранг при вземането на решения, засягащи тази рискова експозиция.

- (23) За да се избегнат многократно повтарящите се процедури за идентифициране на клиента, водещи до забавяния и по-ниска ефективност на стопанската дейност, е целесъобразно да се позволи клиентите, които са били идентифицирани другаде, да бъдат въвеждани от задължените субекти при спазване на подходящи предпазни мерки. Когато задължен субект възлага функции на трета страна, крайната отговорност за спазване на процедурата за комплексната проверка на клиента се носи от задължения субект, при когото клиентът е въведен. Третата страна или лицето, което е представило клиента, следва също да носи своята отговорност за съблюдаване на всички изисквания по настоящата директива, включително изискването за докладване на подозрителни сделки и за поддържане на регистри, доколкото то има взаимоотношения с клиент, който е обхванат от настоящата директива.
- (24) При взаимоотношения с външни доставчици на услуги или агенти съгласно договор между задължените субекти и външни физически или юридически лица, които не са обхванати от настоящата директива, задълженията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма могат да бъдат наложени на тези агенти или външни доставчици на услуги, като част от задължените субекти, единствено по силата на договор, а не съгласно настоящата директива. Обхванатият от настоящата директива задължен субект следва да продължи да носи отговорността за нейното спазване.
- (25) Всички държави членки са създали или следва да създадат звена за финансово разузнаване (по-долу „ЗФР“) със задачата да събират и анализират получаваната от тях информация, за да установят връзката между съмнителни сделки и стоящите в тяхната основа престъпни дейности с цел предотвратяване и борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Съмнителните сделки следва да се докладват на ЗФР, които функционират като национални центрове за получаване, анализиране и довеждане до знанието на компетентните органи на доклади за съмнителни сделки и друга информация относно потенциално изпиране на пари или финансиране на тероризма. Това не следва да налага на държавите членки да променят съществуващите си системи за докладване, когато докладването се осъществява чрез прокурор или други правоприлагащи органи, доколкото информацията се предава незабавно и без преработване на ЗФР, което им позволява да осъществяват своите задачи целесъобразно, включително и в рамките на международно сътрудничество с други ЗФР.
- (26) Чрез дерогация от общата забрана за извършване на съмнителни сделки задължените субекти могат да осъществяват съмнителни сделки, преди да информират компетентните органи, когато въздържане от тяхното сключване е невъзможно или има вероятност да осуети действията по преследване на бенефициерите от операция, за която се подозира, че води до изпиране на пари или финансиране на тероризма. Това обаче не следва да засяга поетите от държавите членки международни задължения за незабавно замразяване на средства или други активи на терористи, терористични организации или лица, финансиращи тероризма, съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на Организацията на Обединените нации.

- (27) Държавите членки следва да могат да определят подходящ саморегулиращ се орган за професиите, посочени в член 2, параграф 1, точка 3, букви а), б) и г), като орган, който да бъде информиран като първа инстанция вместо ЗФР. В съответствие с практиката на Европейския съд по правата на човека система за докладване на първа инстанция пред саморегулиращ се орган представлява важна предпазна мярка за защита на основните права във връзка със задълженията за докладване, приложими по отношение на лицата, упражняващи юридическа дейност.
- (28) Когато държава членка реши да се възползва от дерогациите, предвидени в член 33, параграф 2, тя може да позволи или изиска от самоуправляващия се орган, представляващ посочените там лица, да не представя на ЗФР никаква информация, получена от тези лица при обстоятелствата, предвидени в същия член.
- (29) Съществуват редица случаи, при които служители, докладвали съмненията си за изпиране на пари, са били подложени на заплахи или враждебни действия. Това представлява ключов аспект по отношение на ефективността на системата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, въпреки че настоящата директива не може да се намесва в съдебните процедури на държавите членки. Държавите членки следва да са запознати с този проблем и да положат максимални усилия, за да защитят служителите от подобни заплахи или враждебни действия.
- (30) При обработването на лични данни за целите на настоящата директива се прилага Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни¹¹, приложена съгласно националното законодателство.
- (31) Определени аспекти от прилагането на настоящата Директива изискват събирането, анализа, съхраняването и обмена на данни. Обработката на лични данни следва да бъде позволена с оглед спазване на предвидените в настоящата директива задължения, включително провеждане на комплексна проверка на клиента, постоянен мониторинг, разследване и докладване на необичайни и съмнителни сделки, установяване на действителния собственик на юридическо лице или правно образувание, споделяне на информация между компетентните органи и споделяне на информация между финансовите институции. Събираните лични данни следва да са ограничени единствено до строго необходимото с оглед спазване на изискванията по настоящата директива и да не бъдат допълнително обработвани по начин, който е несъвместим с Директива 95/46/ЕО. Конкретно следва да бъде строго забранено допълнителното обработване на лични данни за търговски цели.
- (32) Борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма е призната от всички държави членки като съображение от значим обществен интерес.

---

¹¹ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

- (33) Настоящата директива не засяга защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, включително разпоредбите на Рамково решение 2008/977/ПВР.
- (34) Правото на достъп на титуляря на данните се прилага по отношение на обработваните за целите на настоящата директива лични данни. При все това достъпът на титуляря на данните до информацията, съдържаща се в доклад за подозрителни сделки, би нарушил сериозно ефективността на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Поради това може да бъде оправдано налагането на ограничения върху това право в съответствие с правилата, предвидени в член 13 от Директива 95/46/ЕО.
- (35) В обхвата на настоящата директива не попадат лицата, чиято дейност се ограничава до прехвърляне в електронен формат на информацията от документи на хартиен носител и които действат съгласно договор с кредитна институция или финансова институция, нито физическите или юридическите лица, които единствено предоставят системи за уведомяване или други помощни системи за парични преводи или системи за клиринг и сетълмент.
- (36) Изпирането на пари и финансирането на тероризма са международен проблем и усилията за борба с тях следва да бъдат глобални. За да се избегне прилагането на много различни стандарти в рамките на една институция или група от институции, кредитните и финансовите институции от ЕС, които имат клонове и дъщерни предприятия, намиращи се в трети държави, чието законодателство в тази област има недостатъци, следва да прилагат стандартите на Съюза или да уведомят компетентните органи на държавата членка на произход, ако прилагането на такива стандарти е невъзможно.
- (37) На задължените субекти следва по възможност да се предоставя обратна информация относно полезността и последяващите действия по представените от тях доклади за съмнителни сделки. За да бъде това възможно и с оглед проверката на ефективността на техните системи за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, държавите членки следва да водят и усъвършенстват съответната статистика. За допълнително подобряване на качеството и съгласуваността на статистическите данни, събирани на равнището на Съюза, Комисията следва да следи ситуацията в рамките на целия ЕС по отношение на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и да публикува редовни обзори.
- (38) По отношение на обменните бюра, доставчиците на услуги по доверително или дружествено управление или доставчиците на услуги в областта на хазарта компетентните органи следва да гарантират, че лицата, които на практика управляват дейността на такива субекти, и действителните собственици на такива субекти са подходящи и благонадеждни. Критериите, по които се определя дали дадено лице е подходящо и благонадеждно, следва най-малко да отразяват нуждата от защита на тези субекти срещу злоупотреба за престъпни цели от страна на техните управители или действителни собственици.
- (39) Координацията и сътрудничеството между ЗФР в ЕС е от изключително значение, като се има предвид транснационалният характер на изпирането на пари и финансирането на тероризма. До момента единствено Решение

2000/642/ПВР на Съвета от 17 октомври 2000 г. относно условията за сътрудничество и обмен на информация между звената за финансово разузнаване на държавите членки регламентира това сътрудничество по отношение на обмена на информация¹². В настоящата директива следва да бъдат включени по-подробни, задълбочени и актуализирани правила, осигуряващи по-добра координация и сътрудничество между ЗФР и конкретно гарантиращи, че докладите за съмнителни сделки достигат до ЗФР на държавата членка, в която ползата от тях би била най-голяма.

- (40) Подобряването на обмена на информация между ЗФР в рамките на ЕС е от особено значение за справяне с транснационалния характер на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Използването на сигурни механизми за обмен на информация, особено на децентрализираната компютърна мрежа FIU.net и предлаганите от нея технически средства, следва да бъде насърчавано от държавите членки.
- (41) Важността на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма следва да накара държавите членки да въведат в националното законодателство ефективни, съразмерни и възпиращи санкции за неспазване на приетите в съответствие с настоящата директива национални разпоредби. Понастоящем държавите членки разполагат с разнообразни административни мерки и санкции за нарушаване на основните превантивни мерки. Това многообразие би могло да попречи на усилията, полагани в борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като съществува опасност реакцията на Съюза да бъде несъгласувана. Поради това настоящата директива следва да включва редица административни мерки и санкции, с които държавите членки да разполагат при систематични нарушения на изискванията относно мерките за комплексна проверка на клиента, воденето на документация, докладването на съмнителни сделки и мерките за вътрешен контрол на задължените субекти. Обхватът на тези мерки следва да бъде достатъчно широк, за да могат държавите членки и компетентните органи да отчитат различията между задължените субекти, най-вече между финансовите институции и другите задължени субекти, по отношение на техния размер, особености и предмет на дейност. При прилагането на настоящата директива държавите членки следва да гарантират, че при налагането на административни мерки или санкции съгласно настоящата директива, както и на наказателни санкции в съответствие с националното право не се нарушава принципът *ne bis in idem*.
- (42) Техническите стандарти в областта на финансовите услуги следва да осигуряват последователна хармонизация и подходяща защита за вложители, инвеститори и потребители в рамките на Съюза. Би било ефикасно и целесъобразно разработването на проекти на регулаторни технически стандарти, които не включват политически избор, да се възлага от Комисията на ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП като органи с високоспециализиран експертен опит.
- (43) Комисията следва да приеме проекти на регулаторни технически стандарти, разработени от ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП съгласно член 42 от настоящата директива, посредством делегирани актове по силата на член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с членове 10—14 от

¹² ОВ L 271, 24.10.2000 г., стр. 4.

Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010.

- (44) С оглед на твърде съществените изменения, които е необходимо да бъдат внесени в Директива 2005/60/ЕО и Директива 2006/70/ЕО, те следва да бъдат обединени и заменени за по-голяма яснота и съгласуваност.
- (45) Тъй като целта на настоящата директива, а именно защитата на финансовата система посредством предотвратяване, разследване и разкриване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, тъй като индивидуалните мерки, предприети от държавите членки за защита на техните финансови системи, биха могли да са несъвместими с функционирането на вътрешния пазар и с изискванията за върховенство на закона и обществен ред на Съюза и следователно, поради мащаба на проблема, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (46) Настоящата директива зачита основните права и е съобразена с принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално с правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива, забраната на дискриминацията, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес и правото на защита.
- (47) В съответствие с член 21 от Хартата на основните права на ЕС, забраняващ всяка форма на дискриминация, държавите членки следва да гарантират, че настоящата директива се прилага без дискриминация по отношение на оценката на риска при комплексна проверка на клиента.
- (48) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи, държавите членки се ангажираха в случаите, когато това е оправдано, да прилагат към уведомлението за мерките си за транспониране един или повече документи, поясняващи връзката между съставните елементи на дадена директива и съответните части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

РАЗДЕЛ 1

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

1. Държавите членки гарантират, че изпирането на пари и финансирането на тероризма са забранени.
2. За целите на настоящата директива, за изпиране на пари се счита следното деяние, когато е извършено умишлено:
  - а) преобразуването или прехвърлянето на имущество със знанието, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такова действие с цел да избегне правните последици от своето деяние;
  - б) укриването или прикриването на естеството, източника, местонахождението, разположението, движението, правата по отношение на или притежаването на имущество със знанието, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
  - в) придобиването, владението или използването на имущество със знанието в момента на получаване, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от участие в такава дейност;
  - г) участието в сдружаване с цел извършване, опитът за извършване, както и подпомагането, подбуждането, улесняването и даването на съвети при извършването на някое от действията, посочени в букви а), б) и в).
3. Изпиране на пари е налице и когато дейностите, от които е придобито имуществото, което трябва да бъде изпрано, са извършени на територията на друга държава членка или на трета държава.
4. За целите на настоящата директива „финансиране на тероризма“ означава предоставянето или събирането на средства по всякакъв начин, пряко или косвено, с намерението те да бъдат използвани или със знанието, че те ще бъдат използвани, изцяло или частично, за извършване на някое от престъпленията по смисъла на членове 1—4 от Рамково решение 2002/475/ПВР

на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата с тероризма¹³, изменено с Рамково решение 2008/919/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г.¹⁴.

5. Знанието, намерението или целта, изисквани като елемент на посочените в параграфи 2 и 4 дейности, могат да бъдат установени на базата на обективни фактически обстоятелства.

Член 2

1. Настоящата директива се прилага за следните задължени субекти:

- (1) кредитни институции;
- (2) финансови институции;
- (3) следните юридически или физически лица, действащи при упражняване на професионалните си дейности:
  - а) одитори, външни експерт-счетоводители и данъчни консултанти;
  - б) нотариуси и други упражняващи юридическа дейност лица на свободна практика, когато участват, действайки от името или за сметка на техен клиент, във всяка финансова сделка или сделка с недвижимо имущество или чрез подпомагане на техен клиент при планирането или изпълнението на сделки, отнасящи се до:
    - i) покупката и продажбата на недвижимо имущество или търговски предприятия;
    - ii) управлението на средства, ценни книжа или други активи на клиента;
    - iii) откриването или управлението на банкови, спестовни сметки или сметки за ценни книжа;
    - iv) организацията на вноските, необходими за създаването, управлението или ръководенето на търговски дружества;
    - v) създаването, управлението или ръководенето на компании на доверително управление, търговски дружества или сходни структури;
  - в) доставчици на услуги по доверително или дружествено управление, които не са обхванати от буква а) или б);
  - г) агенти по продажба и отдаване под наем на недвижимо имущество;
  - д) други физически или юридически лица, търгуващи със стоки, само когато извършваните или получаваните плащания в брой са в размер

¹³ ОВ L 164, 22.6.2002 г., стр. 3.

¹⁴ ОВ L 330, 9.12.2008 г., стр. 21—23.

на 7 500 EUR или повече, независимо дали сделката се извършва с една или с няколко операции, които изглеждат свързани;

е) доставчици на услуги в областта на хазарта.

2. Държавите членки могат да решат, че юридическите и физическите лица, които се занимават с дадена финансова дейност на случайна или много ограничена основа и при които има незначителен риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма, не попадат в обхвата на настоящата директива, при условие че юридическото или физическото лице изпълнява всеки един от посочените по-долу критерии.

- а) финансовата дейност е ограничена по отношение на абсолютния обем;
- б) финансовата дейност е ограничена по отношение на сделките;
- в) финансовата дейност не представлява основна дейност;
- г) финансовата дейност е спомагателна и пряко свързана с основната дейност;
- д) основната дейност не е някоя от дейностите, посочени в параграф 1, с изключение на дейността, посочена в параграф 1, точка 3, буква д);
- е) финансовата дейност се предоставя като услуга на клиентите по основната дейност и обикновено не се предлага на широката общественост.

Предходната алинея не се прилага по отношение на физическите и юридическите лица, осъществяващи дейност по налични парични преводи по смисъла на член 4, параграф 13 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО¹⁵.

3. За целите на параграф 2, буква а) държавите членки изискват общият оборот от финансовата дейност да не надвишава праг, който трябва да бъде достатъчно нисък. Прагът се установява на национално равнище в зависимост от вида финансова дейност.

4. За целите на параграф 2, буква б) държавите членки прилагат максимален праг за един клиент и единична сделка независимо дали сделката се извършва еднократно, или с няколко операции, които изглеждат свързани. Прагът се установява на национално равнище в зависимост от вида финансова дейност. Той следва да е достатъчно нисък, за да се гарантира, че въпросните видове сделки представляват неизпълним и недостатъчен начин за изпиране на пари или финансиране на тероризма, и да не надвишава 1 000 EUR.

¹⁵ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

5. За целите на параграф 2, буква в) държавите членки изискват оборотът от финансовата дейност да не надвишава 5 % от общия оборот на съответното юридическо или физическо лице.
6. Когато преценяват риска от изпиране на пари или финансиране на тероризма за целите на настоящия член, държавите членки обръщат специално внимание на всяка финансова дейност, която може да бъде разглеждана като особено подходяща, по своята същност, за да бъде използвана или с нея да бъде злоупотребено с цел изпиране на пари или финансиране на тероризма.
7. Всяко решение, взето в изпълнение на настоящия член, посочва надлежно мотивите, на които се основава. Държавите членки предвиждат възможност за отмяна на такова решение при промяна на обстоятелствата.
8. Държавите членки установяват основани на анализ на риска дейности по мониторинг или предприемат всякакви други подходящи мерки, за да се гарантира, че не се злоупотребява с освобождаването, предоставено чрез взети по силата на настоящия член решения.

Член 3

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- (1) „кредитна институция“ означава кредитна институция, както е определена в член 4, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции¹⁶, включително намиращи се в ЕС клонове на кредитни институции по смисъла на член 4, параграф 3 от посочената директива, чието главно управление е разположено в рамките на или извън Европейския съюз;
- (2) „финансова институция“ означава:
  - а) предприятие, различно от кредитна институция, което извършва една или повече от операциите, включени в точки 2—12 и 14—15 от приложение I към Директива 2006/48/ЕО, включително дейностите на обменни бюра (bureaux de change);
  - б) застрахователно дружество, надлежно лицензирано в съответствие с Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно животозастраховането¹⁷, доколкото то осъществява дейности, обхванати от въпросната директива;
  - в) инвестиционен посредник според определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти¹⁸;

¹⁶ ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1.

¹⁷ ОВ L 345, 19.12.2002 г., стр. 1.

¹⁸ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.

- г) предприятие за колективно инвестиране, което търгува своите дялове или акции;
  - д) застрахователен посредник според определението по член 2, параграф 5 от Директива 2002/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 декември 2002 г. относно застрахователното посредничество¹⁹, с изключение на посредниците, посочени в член 2, параграф 7 от тази директива, когато те извършват дейност, свързана с услуги по животозастраховане и инвестиции;
  - е) клонове, когато са разположени в Европейския съюз, на посочените в букви а)–д) финансови институции, чиито главни управления са разположени в рамките на или извън Европейския съюз;
- (3) „имущество“ означава активи от всякакъв вид, било то веществени или невеществени, движими или недвижими, материални или нематериални, и правни документи или инструменти във всякаква форма, включително електронна или цифрова, удостоверяващи правото на собственост върху или участие в такива активи;
- (4) „престъпна дейност“ означава всеки вид престъпно участие в извършването на следните тежки престъпления:
- а) деяния, определени в членове 1—4 от Рамково решение 2002/475/ПВР относно борбата срещу тероризма, изменено с Рамково решение 2008/919/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г.;
  - б) всяко от нарушенията, посочени в член 3, параграф 1, буква а) от Конвенцията на ООН от 1988 г. срещу незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества;
  - в) дейностите на престъпни организации, както са определени в член 1 от Съвместно действие 98/733/ПВР на Съвета от 21 декември 1998 г. относно инкриминирането на участието в престъпна организация в държавите членки на Европейския съюз²⁰;
  - г) измама, засягаща финансовите интереси на Съюза, най-малко толкова тежка, колкото е определена в член 1, параграф 1 и член 2 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности²¹;
  - д) корупция;
  - е) всички престъпления, включително данъчни престъпления по отношение на преки и непреки данъци, които се наказват с лишаване от свобода или задържане с максимален срок повече от една година, или по отношение на тези държави, които имат минимален праг за престъпления в техните правни системи, всички престъпления, наказуеми с лишаване от свобода или задържане за повече от шест месеца;

¹⁹ ОВ L 9, 15.1.2003 г., стр. 3.

²⁰ ОВ L 351, 29.12.1998 г., стр. 1.

²¹ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 49.

(5) „действителен собственик“ означава физическо/и лице/а, което/които в крайна сметка притежава/т или контролира/т клиента и/или физическото лице, от чието име се осъществява дадена сделка или дейност. Понятието „действителен собственик“ обхваща най-малкото:

а) по отношение на юридическите лица без правосубектност:

i) физическото/ите лице/а, което/които в крайна сметка притежава/т или контролира/т даден правен субект и посредством пряко или косвено притежаване или контрол на достатъчен процент от акциите или правата на глас в този правен субект, включително посредством държане на акции на приносител, различно от дружество, чиито акции се котират на регулиран пазар, което се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие със законодателството на Европейския съюз или на еквивалентните международни стандарти.

Като доказателство за притежание или контрол чрез акционерно участие се приемат 25 % плюс 1 акция и се прилага на всяко ниво на пряко или косвено притежаване;

ii) ако съществува съмнение, че съответното/ите лице/а, посочено/и в подточка i), е/са действителен/ни собственик/ци, което/които упражнява/т контрол върху управлението на правен субект чрез други средства;

б) по отношение на правните субекти, като например фондации, и правните образувания, като например компании на доверително управление, които управляват и разпределят средствата:

i) физическото/ите лице/а, което/които упражнява/т контрол върху повече от 25 % от имуществото на правното образувание или субект; както и

ii) където бъдещите благодетелствани лица вече са определени, физическото/ите лице/а, което/които е/са собственик/ци на 25 % или повече от имуществото на правното образувание или субект; или

iii) където физическите лица, които са благодетелствани от правното образувание или субект, предстои да бъдат определени — категорията на лицата, в чийто главен интерес е създадено или управлявано правното образувание или субект. За собствениците на компании на доверително управление, определени по силата на характеристики или клас, задължените субекти получават необходимата информация относно собственика, за да се уверят, че ще бъдат в състояние да установят идентичността на собственика към момента на изплащането или когато собственикът възнамерява да упражни придобитите права;

(6) „доставчици на услуги по доверително или дружествено управление“ означава всяко физическо или юридическо лице, което посредством стопанска дейност предоставя всяка от следните услуги на трети лица:

- a) учредяване на търговски дружества или други юридически лица;
  - б) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността директор или секретар на дадено дружество, съдружник в съдружие или сходна длъжност във връзка с други юридически лица;
  - в) предоставяне на адрес на управление, адрес на провеждане на стопанска дейност, адрес за кореспонденция или административен адрес и други сходни услуги на дружество, съдружие или на някое друго юридическо лице или образуване;
  - г) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността попечител на доверителен фонд или подобно правно образуване;
  - д) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на номиниран акционер за друго лице, различно от дружество, чиито акции се котират на регулиран пазар, което се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие със законодателството на Европейския съюз или на условията на еквивалентни международни стандарти;
- (7)
- a) „чуждестранни политически значими лица“ означава физически лица, на които трета държава е или е била поверила важни обществени функции;
  - б) „местни политически значими лица“ означава физически лица, на които държава членка е или е била поверила важни обществени функции;
  - в) „лица, на които международна организация е или е била поверила важни функции,“ означава директори, заместник-директори и членове на ръководния съвет или на еквивалентния орган на международна организация;
  - г) „физически лица, на които са или са били поверени важни обществени функции“ включва:
    - i) държавни глави, ръководители на правителства, министри и заместник-министри или помощник-министри;
    - ii) членове на парламенти;
    - iii) членове на върховни съдилища, конституционни съдилища или на други висши съдебни органи, чиито решения не подлежат на обжалване, освен при изключителни обстоятелства;
    - iv) членове на сметни палати или на ръководни органи на централни банки;
    - v) посланици, дипломатически представители и висши офицери във въоръжените сили;

vi) членове на административни, управителни или надзорни органи на държавни предприятия.

Нито една от категориите, посочени в подточки i)–vi), не включва длъжностни лица на средно или по-нисшо ниво на управление;

д) „членове на семейството“ включва:

i) съпруга/съпругата;

ii) всеки партньор, който се счита за равностоеен на съпруга/съпругата;

iii) децата и техните съпрузи или партньори;

iv) родителите;

е) „лица, известни като близки сътрудници“ включва:

i) всяко физическо лице, за което е известно, че има общо действително право на собственост върху правни субекти или правни образувания или всякакви други близки стопански взаимоотношения с лице, посочено в параграф 7, букви а)–г) по-горе;

ii) всяко физическо лице, което има еднолично действително право на собственост върху правен субект или правно образувание, за който/което е известно, че е бил/о учреден/о в полза де факто на лицето, посочено в параграф 7, букви а)–г) по-горе;

(8) „висше ръководство“ означава служител или длъжностно лице, който/което притежава достатъчно познания относно риска, носен от институцията във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма, и достатъчно висок ранг при вземането на решения, засягащи тази рискова експозиция. Не е необходимо във всички случаи това да бъде член на съвета на директорите;

(9) „стопански взаимоотношения“ означава стопански, професионални или търговски взаимоотношения, които са свързани с професионалните дейности на задължените субекти и които към момента на установяване на контакт се очаква да имат елемент на продължителност;

(10) „услуги в областта на хазарта“ означава всяка услуга, която включва залагане на суми посредством парично участие в игри на късмета, включително тези, които изискват определени умения, като например лотарии, игри в казино, игри на покер и залагания, които се предоставят посредством физическо местоположение или по друг начин от разстояние, чрез електронни средства или всякакви други технологии за комуникация и по индивидуална заявка на получателя на услугите;

(11) „група“ има значението, определено в член 2, параграф 12 от Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно допълнителния надзор на кредитните институции, застрахователните

предприятия и на инвестиционните посредници към един финансов конгломерат²².

Член 4

1. Държавите членки гарантират, че разпоредбите на настоящата директива се разпростират изцяло или частично върху професии и категории предприятия, различни от задължените субекти, посочени в член 2, параграф 1, които са ангажирани с дейности, за които е особено вероятно да бъдат използвани за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма.
2. Когато дадена държава членка реши да разшири разпоредбите на настоящата директива, така че да обхващат професии и категории предприятия, различни от посочените в член 2, параграф 1, тя информира Комисията за това.

Член 5

Държавите членки могат да приемат или да запазят в сила по-строги разпоредби в областта, обхваната от настоящата директива, за да предотвратят изпирането на пари и финансирането на тероризма.

РАЗДЕЛ 2

ОЦЕНКА НА РИСКА

Член 6

1. Европейският банков орган (по-долу, „ЕБО“), Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (по-долу „ЕОЗППО“) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (по-долу „ЕОЦКП“) предоставят съвместно становище относно влияещите върху вътрешния пазар рискове, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Това становище бива предоставено в рамките на 2 години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

2. Комисията оповестява това становище с оглед подпомагане на държавите членки и задължените субекти при установяването, управляването и смекчаването на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма.

---

²² ОВ L 35, 11.2.2003 г., стр. 1.

Член 7

1. Всяка държава членка предприема подходящи мерки, за да установи, оцени, разбере и смекчи засягащите я рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма, като редовно актуализира изготвената оценка.
2. Всяка държава членка определя орган, който координира националните мерки в отговор на рисковете, посочени в параграф 1. Наименованието на този орган се съобщава на Комисията, ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП, както и на другите държави членки.
3. При изготвяне на оценките, посочени в параграф 1, държавите членки могат да използват посоченото в член 6, параграф 1 становище.
4. Всяка държава членка изготвя оценката, посочена в параграф 1, и:
  - а) използва оценката/ите за подобряване на нормативната уредба за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, по-специално чрез определяне на всички области, в които задължените субекти прилагат по-строги мерки, и по целесъобразност посочване на мерките, които да бъдат предприети;
  - б) използва оценката/ите, когато разпределя и насочва по приоритетни области средствата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма;
  - в) осигурява достъп на задължените субекти до информацията, която им е необходима, за да извършат своите оценки на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма.
5. При поискване държавите членки предоставят на другите държави членки, Комисията, ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП достъп до резултатите от своите оценки на риска.

Член 8

1. Държавите членки гарантират, че задължените субекти предприемат необходимите мерки, за да установят и оценят своите рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма, като отчитат съответните рискови фактори, в т.ч. клиенти, държави или географски зони, продукти, услуги, сделки или механизми за доставка. Тези мерки съответстват на естеството и размера на задължените субекти.
2. Посочените в параграф 1 оценки се документират, актуализират и са достъпни за компетентните органи и саморегулиращите се органи.
3. Държавите членки гарантират, че задължените субекти разполагат с политики, механизми за контрол и процедури за смекчаване и ефективно управление на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, установени на равнище Европейски съюз, на равнище държава членка, както и на равнище

задължен субект. Политиките, механизмите за контрол и процедурите съответстват на естеството и размера на тези задължени субекти.

4. Политиките и процедурите, посочени в параграф 3, включват най-малко:
  - (a) разработване на вътрешни политики, процедури и механизми за контрол, включително комплексна проверка на клиента, докладване, водене на документация, вътрешен контрол, управление на съответствието (включително според естеството и размера на стопанската дейност и назначаването на служител, отговорен за съответствието, на управленско равнище) и проверка на служителите;
  - (b) независима одитна функция, проверяваща посочените в буква а) вътрешни политики, процедури и механизми за контрол, когато това е целесъобразно с оглед размера и естеството на стопанската дейност.
5. Държавите членки изискват задължените субекти да получават одобрение от висшето ръководство за въвежданите от тях политики и процедури, както и осъществяват мониторинг и по целесъобразност засилват предприетите мерки.

ГЛАВА II

КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА НА КЛИЕНТА

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 9

Държавите членки забраняват на своите кредитни и финансови институции да поддържат анонимни сметки или анонимни банкови книжки. Държавите членки изискват във всички случаи титулярите и действителните собственици на съществуващите анонимни банкови сметки или анонимни банкови книжки да бъдат подлагани на мерки за комплексна проверка колкото е възможно по-скоро и във всеки случай, преди такива сметки или банкови книжки да бъдат използвани по някакъв начин.

Член 10

Държавите членки гарантират, че задължените субекти прилагат мерки за комплексна проверка на клиента в следните случаи:

- а) при установяването на стопански взаимоотношения;

- б) при сключването на случайни сделки, възлизащи на 15 000 EUR или повече, независимо от това дали сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко операции, които изглеждат свързани;
- в) по отношение на физически или юридически лица, търгуващи със стоки, при сключването на случайни сделки, по които се извършват плащания в брой в размер на 7 500 EUR или повече, независимо от това дали сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко операции, които изглеждат свързани;
- г) по отношение на доставчици на услуги в областта на хазарта, при извършването на случайни трансакции, възлизащи на 2 000 EUR или повече, независимо от това дали трансакцията е осъществена чрез една операция, или чрез няколко операции, които изглеждат свързани;
- д) когато има подозрение за изпиране на пари или финансиране на тероризма, независимо от всяка дерогация, изключение или праг;
- е) когато има съмнения за верността или адекватността на получените по-рано данни за самоличността на клиента.

Член 11

1. Мерките за комплексна проверка на клиента обхващат:

- а) идентифициране на клиента и проверка на неговата самоличност въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник;
- б) идентифициране на действителния собственик и вземане на подходящи мерки за проверка на неговата самоличност, така че институцията или лицето, обхванати от настоящата директива, да са удовлетворени, че знаят кой е действителният собственик, включително по отношение на юридически лица, компании на доверително управление и сходни правни образувания, като вземат подходящи мерки за установяване на структурата на собственост и контрол на клиента;
- в) оценка и по целесъобразност получаване на информация за целта и планираното естество на търговските взаимоотношения;
- г) осъществяване на постоянен мониторинг върху стопанските взаимоотношения, включително внимателно проучване на сделките, предприети по време на целия период на тези взаимоотношения, за да се гарантира, че осъществяваните сделки са в съответствие с информацията, известна на институцията или лицето, за клиента, фирмата или профила на риска, включително, където е необходимо, произхода на средствата, и гарантиране, че притежаваните документи, данни или информация се актуализират.

2. Държавите членки гарантират, че задължените субекти прилагат всяко от посочените в параграф 1 изисквания за комплексна проверка на клиента, но

могат да определят степента на прилагане на тези мерки въз основа оценка на риска.

3. Когато оценяват рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, държавите членки изискват от задължените субекти да отчитат най-малко посочените в приложение I променливи фактори.
4. Държавите членки гарантират, че задължените субекти са в състояние да удостоверят пред компетентните органи или саморегулиращите се органи, че мерките са подходящи с оглед на установените рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма.
5. По отношение на животозастраховането или друга свързана с инвестиции застрахователна дейност държавите членки гарантират, че финансовите институции, в допълнение към мерките за комплексна проверка на клиента и действителния собственик, провеждат по отношение на титулярите на полици по застраховка живот и на други застрахователни полици, свързани с инвестиции, следните мерки за комплексна проверка на клиента, непосредствено след като титулярите бъдат установени или посочени:
  - а) за титуляри, които са установени като изрично посочени физически или юридическите лица или правни образувания, като се взема предвид наименованието на лицето;
  - б) за титуляри, които са посочени по силата на характеристики или клас или по друг начин, финансовите институции получават необходимата информация относно тези титуляри, за да се уверят, че ще бъдат в състояние да установят идентичността на титуляря към момента на изплащането.

За случаите, посочени в букви а) и б), проверката на самоличността на титуляря се извършва към момента на изплащането. При цялостно или частично прехвърляне на застраховка живот или на друга застраховка, свързана с инвестиции, на трета страна финансовите институции, запознати с прехвърлянето, установяват действителния собственик към момента на прехвърлянето, бил той физическо или юридическо лице или правно образувание, който получава в своя полза стойността на прехвърлената полица.

Член 12

1. Държавите членки изискват извършването на проверка на самоличността на клиента и на действителния собственик преди установяването на стопански взаимоотношения или сключването на сделка.
2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да позволят проверката на самоличността на клиента и на действителния собственик да се извърши по време на установяването на стопански взаимоотношения, ако това е необходимо, за да не се прекъсва нормалното провеждане на стопанската дейност и когато рискът от изпиране на пари или финансиране на тероризма е незначителен. При подобни ситуации тези процедури се приключват колкото е възможно по-скоро след първоначалния контакт.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 държавите членки могат да позволят откриването на банкова сметка, при условие че са налице подходящи предпазни мерки, за да се гарантира, че няма да се осъществяват сделки от клиента или от негово име, докато не бъде осигурено пълното спазване на разпоредбите на параграфи 1 и 2.
4. Държавите членки изискват от съответната институция или лице, която/което не спазва член 11, параграф 1, букви а), б) и в), да не сключва сделки чрез банкова сметка, да не установява стопански взаимоотношения или извършва сделка и да пристъпи към прекратяване на стопанските взаимоотношения и в съответствие с член 32 към изготвянето на доклад за подозрителни сделки, предназначен за звеното за финансово разузнаване (ЗФР), във връзка с клиента.

Държавите членки не прилагат предходната алинея само в строго ограничените граници, за които се отнася изключението по отношение на нотариуси, други лица, упражняващи юридическа дейност на свободна практика, одитори, външни експерт-счетоводители и данъчни консултанти, определящи правното положение на своя клиент или изпълняващи задачата да защитават или представляват своя клиент във или във връзка със съдебно производство, включително съвет за завеждане или избягване на производство.
5. Държавите членки гарантират, че задължените субекти прилагат процедурите за комплексна проверка на клиента не само по отношение на всички нови клиенти, но също и през подходящи времеви интервали спрямо съществуващите клиенти въз основа на оценка на риска, включително при промяна на относимите обстоятелства относно даден клиент.

РАЗДЕЛ 2

ОПРОСТЕНА КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА НА КЛИЕНТА

Член 13

1. Ако държава членка или задължен субект установи области с по-нисък риск, тази държава членка може да разреши на задължените субекти да прилагат мерки за опростена комплексна проверка на клиента.
2. Преди да бъдат прилагани мерки за опростена комплексна проверка на клиента, задължените субекти се уверяват в по-ниското равнище на риска, произтичащ от взаимоотношението с клиента или сделката.
3. Държавите членки гарантират, че задължените субекти осъществяват подходящ мониторинг върху сделката или стопанските взаимоотношения, позволяващ разкриването на необичайни или съмнителни сделки.

Член 14

При оценяването на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързани с клиенти, държави или географски зони, продукти, услуги, сделки или механизми за доставка, държавите членки и задължените субекти отчитат най-малко изложените в приложение II фактори, обуславящи потенциално по-нискорисковите ситуации.

Член 15

В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010 ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП издават насоки, предназначени за посочените в член 2, параграф 1, точки 1 и 2 компетентни органи и задължени субекти, относно рисковите фактори, които трябва да бъдат взети под внимание, и/или мерките, които трябва да бъдат предприети, в случай че е целесъобразно да се вземат мерки за опростена комплексна проверка на клиента. Особено внимание трябва да бъде отдадено на естеството и размера на стопанската дейност, като се предвиждат конкретни мерки, ако това е уместно и целесъобразно. Тези насоки се издават в рамките на 2 години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

РАЗДЕЛ 3

ЗАДЪЛБОЧЕНА КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА

Член 16

1. В случаите, определени в членове 17—23 от настоящата директива, както и при други ситуации с по-висок риск, които са установени от държавите членки или задължените субекти, държавите членки изискват от задължените субекти да прилагат мерки за задълбочена комплексна проверка на клиента, целящи целесъобразното управление и смекчаване на тези рискове.
2. Държавите членки изискват от задължените субекти да проучат, доколкото е възможно, контекста и целите на всички сложни, необичайно големи сделки и на всички необичайни комбинации от сделки, които нямат явна икономическа или законна цел. Конкретно те прилагат по-строг и по-подробен мониторинг върху стопанските взаимоотношения, за да бъде определено дали тези сделки или дейности могат да бъдат считани за необичайни или съмнителни.
3. При оценяването на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма държавите членки и задължените субекти отчитат най-малко изложените в приложение III фактори, обуславящи потенциално по-високорисковите ситуации.
4. В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010 ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП издават насоки, предназначени за посочените в член 2, параграф 1, точка 1 и 2

компетентни органи и задължени субекти, относно рисковите фактори, които трябва да бъдат взети под внимание, и/или мерките, които трябва да бъдат предприети, в случай че е необходимо да се вземат мерки за задълбочена комплексна проверка на клиента. Тези насоки се издават в рамките на 2 години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

Член 17

По отношение на трансграничните кореспондентски банкови отношения с институции-респонденти от трети държави, държавите членки, в допълнение към посочените в член 11 мерки за комплексна проверка на клиента, изискват от своите кредитни институции:

- а) да съберат достатъчна информация за институцията-респондент, позволяваща им да разберат изцяло естеството на дейността на респондента, и въз основа на публично достъпната информация да установят репутацията на институцията и качеството на надзора ѝ;
- б) да оценят механизмите за контрол срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, прилагани от институцията-респондент;
- в) да получат одобрение от висшето ръководство, преди да установят нови кореспондентски банкови отношения;
- г) да документират съответните отговорности на всяка институция;
- д) да се уверят по отношение на кореспондентските сметки, че кредитната институция-респондент е проверила самоличността и извършва постоянна комплексна проверка на клиентите, които имат пряк достъп до сметките на кореспондента, и че при поискване тя може да предостави на институцията-кореспондент съответните данни от комплексната проверка на клиента.

Член 18

По отношение на сделки или стопански взаимоотношения с чуждестранни политически значими лица, държавите членки, в допълнение към посочените в член 11 мерки за комплексна проверка на клиента, изискват от задължените субекти:

- а) да разполагат с подходящи процедури, основани на анализ на риска, за да определят дали клиентът или действителният собственик на клиента е такова лице;
- б) да получат одобрението на висшето ръководство за установяване или продължаване на стопански взаимоотношения с такива клиенти;
- в) да вземат подходящи мерки за установяване на произхода на богатството и източника на средствата, които са предмет на стопанските взаимоотношения или сделката;

- г) да провеждат постоянен задълбочен мониторинг върху стопанските взаимоотношения.

Член 19

По отношение на сделки или стопански взаимоотношения с местни политически значими лица или лица, на които международна организация е или е била поверила важни функции, държавите членки, в допълнение към посочените в член 11 мерки за комплексна проверка на клиента, изискват от задължените субекти:

- а) да разполагат с подходящи процедури, основани на анализ на риска, за да определят дали клиентът или действителният собственик на клиента е такова лице;
- б) да прилагат мерките, посочени в член 18, букви б), в) и г), при характеризиращи се с по-висок риск стопански взаимоотношения с такива лица.

Член 20

Задължените субекти предприемат подходящи мерки, за да определят дали титулярите на полици по застраховка живот или на други застрахователни полици, свързани с инвестиции, и/или при необходимост действителните собственици на титуляря са политически значими лица. Тези мерки се предприемат най-късно към момента на изплащането или към момента на цялостно или частично прехвърляне на полицата. Когато е установено по-високо равнище на риск, държавите членки, в допълнение към стандартните мерки за комплексна проверка на клиента, изискват от задължените субекти:

- а) да информират висшето ръководство, преди да пристъпят към изплащане на полицата;
- б) да подложат на засилен контрол съвкупните стопански взаимоотношения с притежателя на полицата.

Член 21

Мерките, посочени в членове 18, 19 и 20, се прилагат и по отношение на членовете на семейството или лицата, известни като близки сътрудници на такива политически значими лица.

Член 22

Когато посоченото в членове 18, 19 и 20 лице вече не е натоварено с важни политически функции от държава членка или от трета държава или с важни функции от международна организация, задължените субекти трябва да отчетат съществуващите рискове, които това лице все още представлява за тях, и да прилагат подходящи и основани на оценка на риска мерки до момента, в който се счита, че това лице вече не

представлява риск. Срокът до настъпването на този момент не може да бъде по-кратък от 18 месеца.

Член 23

1. Държавите членки забраняват на кредитните институции да влизат във или да продължават кореспондентски банкови отношения с банки фантоми и изискват кредитните институции да вземат подходящи мерки, които да гарантират, че не предприемат или поддържат кореспондентски банкови отношения с банки, за които е известно, че позволяват сметките им да се използват от банки фантоми.
2. За целите на параграф 1 „банка фантом“ означава кредитна институция или институция, извършваща еквивалентни дейности, установена в юрисдикция, в която няма физическо присъствие, включващо концепция и управление, и необвързана с регулирана финансова група.

РАЗДЕЛ 4

ИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Член 24

Държавите членки могат да позволят на задължените субекти да възлагат на трети страни функции по спазване на изискванията, предвидени в член 11, параграф 1, букви а), б) и в). Въпреки това, крайната отговорност за спазването на тези изисквания се носи от задължения субект, който възлага функции на третата страна.

Член 25

1. За целите на настоящия раздел „трети страни“ означава задължени субекти, изброени в член 2, или други институции и лица, намиращи се в държави членки или трета държава, които прилагат равностойни на предвидените в настоящата директива изисквания за комплексна проверка на клиента и водене на документация, като тяхното съответствие с изискванията на настоящата директива подлежи на надзор съгласно раздел 2 от глава VI.
2. Държавите членки вземат предвид наличната информация за равнището на географски риск при вземане на решение дали трета държава отговаря на условията, предвидени в параграф 1, и информират, доколкото е необходимо за целите на настоящата директива и в съответствие с приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010, другите държави членки, Комисията, както и ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП за случаите, при които считат, че третата държава отговаря на тези условия.

Член 26

1. Държавите членки гарантират, че задължените субекти получават от третата страна, на която са възложени функции, необходимата информация относно изискванията, предвидени в член 11, параграф 1, букви а), б) и в).
2. Държавите членки гарантират, че задължените субекти, към които е насочен клиентът, вземат подходящи мерки, гарантиращи, че при поискване третата страна незабавно препраща съответните копия от данните за идентификация и проверка и другите документи, удостоверяващи самоличността на клиента или действителния собственик.

Член 27

Държавите членки гарантират, че компетентният орган на държавата на произход (при политики и мерки за контрол на групи) и компетентният орган на приемащата държава (при клонове и дъщерни дружества) могат да приемат, че задълженият субект прилага мерките, предвидени в член 25, параграф 1 и член 26, чрез своята групова програма, когато са изпълнени следните условия:

- а) задълженият субект разчита на информация, предоставена от трета страна, която е част от същата група;
- б) тази група прилага мерки за комплексна проверка на клиента, правила за водене на документация и програми срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответствие с настоящата директива или равностойни такива правила;
- в) компетентен орган осъществява надзор върху ефективното прилагане на изискванията, посочени в буква б), на равнище на групата.

Член 28

Настоящият раздел не се отнася за отношенията с външни доставчици на услуги или агенти, при които действащ договор дава основание да се счита, че външният доставчик на услуги или агентът е част от задължения субект.

ГЛАВА III

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДЕЙСТВИТЕЛНИТЕ СОБСТВЕНИЦИ

Член 29

1. Държавите членки гарантират, че установените на тяхната територия дружества или правни субекти получават и разполагат с подходяща, точна и актуална информация относно своите действителни собственици.
2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи и задължените субекти могат да получат своевременно достъп до информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член.

Член 30

1. Държавите членки гарантират, че попечителите на всеки доверителен фонд, уреден съгласно техните законодателства, получават и разполагат с подходяща, точна и актуална информация относно действителните собственици на доверителния фонд. Тази информация включва самоличността на учредителя, попечителя/ите, пазителя (ако има такъв), бенефициерите или класа бенефициери, както и на всяко друго физическо лице, което упражнява ефективен контрол върху компания на доверително управление.
2. Държавите членки гарантират, че попечителите разкриват своя статут пред задължените субекти, когато във функцията си на попечител участват в стопански взаимоотношения или извършват случайна сделка над прага, определен в член 10, букви б), в) и г).
3. Държавите членки гарантират, че компетентните органи и задължените субекти могат да получат своевременно достъп до информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член.
4. Държавите членки гарантират, че спрямо други видове правни субекти и образувания, чиито функция и структура са сходни с тези на компаниите на доверително управление, се прилагат мерки, съответстващи на тези по параграфи 1, 2 и 3.

ГЛАВА IV

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДОКЛАДВАНЕ

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 31

1. Всяка държава членка създава звено за финансово разузнаване (ЗФР) с оглед предотвратяване, разкриване и разследване на изпирането на пари и финансирането на тероризма.
2. Държавите членки уведомяват Комисията писмено за името и адреса на съответните ЗФР.
3. ЗФР се създава като централно национално звено. То отговаря за получаването (и доколкото е позволено изискването), анализирането и свеждането до знанието на компетентните органи, както и разкриването на информация, отнасяща се до потенциалното изпиране на пари и съответните първоначални престъпления и потенциално финансиране на тероризма или изисквана от националното законодателство или подзаконови актове. ЗФР разполага с необходимите ресурси за изпълнение на задачите си.
4. Държавите членки осигуряват своевременния достъп на ЗФР, пряко или косвено, до информацията с финансов, административен и наказателноправен характер, която му е необходима за изпълнение на неговите задачи. В допълнение, ЗФР предоставят изискваната от правоприлагащите органи на съответната им държава членка информация, освен когато съществуват фактически причини да се предполага, че предоставянето на такава информация би имало отрицателно въздействие върху текущи разследвания или анализи, или при изключителни обстоятелства, когато разкриването на информацията би довело до последствия, явно диспропорционални на законните интереси на физическо или юридическо лице, или няма отношение към целите, за които информацията е била поискана.
5. Държавите членки гарантират, че ЗФР е оправомощено да предприеме спешни преки или косвени мерки, когато съществува подозрение, че дадена сделка е свързана с изпиране на пари или финансиране на тероризма, като отложи или откаже одобрение за сключване на сделка, с цел да се анализира сделката и потвърди подозрението.
6. Дейността на ЗФР по извършване на анализи обхваща оперативни анализи, акцентиращи върху отделни случаи и специфични цели, и стратегически

анализи, насочени към тенденциите и схемите за изпиране на пари и финансиране на тероризма.

Член 32

1. Държавите членки изискват от задължените субекти, а където е приложимо, и от техните директори и служители да сътрудничат изцяло:
  - а) като незабавно информират ЗФР по своя собствена инициатива, когато институцията или лицето, обхванато от настоящата директива, знае, подозира или има сериозни основания да подозира, че средствата са придобити от или са свързани с престъпна дейност или финансиране на тероризма, и като в такива случаи незабавно удовлетворяват исканията на ЗФР за допълнителна информация;
  - б) като незабавно предоставят на ЗФР, по негово искане, цялата необходима информация в съответствие с процедурите, установени в приложимото законодателство.
2. Информацията по параграф 1 от настоящия член се препраща на ЗФР от държавата членка, на чиято територия се намира институцията или лицето, изпращащо информацията. Информацията се изпраща от лицето или лицата, определени съгласно предвидените в член 8, параграф 4 процедури.

Член 33

1. Чрез дерогация от член 32, параграф 1, държавите членки могат по отношение на лицата, посочени в член 2, параграф 1, точка 3, букви а), б) и г), да определят подходящ саморегулиращ се орган за съответната професия като орган, който да получава информацията по член 32, параграф 1.

Без да се засяга параграф 2, в случаите, посочени в параграф 1, определеният саморегулиращ се орган изпраща информацията на ЗФР незабавно и без преработване.
2. Държавите членки не налагат задълженията, предвидени по член 32, параграф 1, само в строго ограничените граници, за които се отнася изключението по отношение на нотариуси, упражняващи юридическа дейност лица на свободна практика, одитори, външни експерт-счетоводители и данъчни консултанти във връзка с информацията, която те получават, или относно някой от техните клиенти в процеса на определяне на правното им положение, или изпълняващи задачата си да защитават или да представляват този клиент в рамките или по отношение на съдебно производство, включително съвет за завеждане или избягване на производство, независимо дали подобна информация е получена преди, по време или след подобно производство.

Член 34

1. Държавите членки изискват от задължените субекти да се въздържат от сключването на сделки, за които знаят или подозират, че са свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризма, докато не предприемат необходимите действия по член 32, параграф 1, буква а).

В съответствие със законодателството на държавите членки могат да бъдат дадени инструкции да не бъде сключвана сделката.

2. Когато за такава сделка съществуват подозрения, че води до изпиране на пари или финансиране на тероризма, и когато въздържането от сключването е невъзможно или има вероятност да осуети действията по преследване на бенефициерите от операция, за която се подозира, че води до изпиране на пари или финансиране на тероризма, задължените субекти информират ЗФР незабавно след сключване на сделката.

Член 35

1. Държавите членки гарантират, че ако компетентните органи, посочени в член 45, открият в процеса на проверка на задължените субекти или по някакъв друг начин факти, които може да са свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризма, те незабавно информират ЗФР.
2. Държавите членки гарантират, че надзорните органи, упълномощени от закон или подзаконов акт да контролират фондовите пазари, валутните пазари и пазарите на финансови деривати, информират ЗФР, ако открият факти, които може да са свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризма.

Член 36

Добросъвестното оповестяване, както е предвидено в член 32, параграф 1 и член 33, от задължен субект или от служител или директор на такъв задължен субект на посочената в членове 32 и 33 информация не представлява нарушение на никаква ограничение върху оповестяването на информация, наложено по силата на договор или закона, подзаконова или административна разпоредба, и по никакъв начин не води до подвеждане под отговорност на задължения субект или на неговите директори или служители.

Член 37

Държавите членки предприемат всички подходящи мерки, за да защитят служителите на задължения субект, които докладват подозрения за изпиране на пари или финансиране на тероризма, както вътрешно, така и до ЗФР, от излагането им на заплахи или враждебни действия.

РАЗДЕЛ 2

ЗАБРАНА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ

Член 38

1. Задължените субекти и техните директори и служители не разкриват пред съответните клиенти или други трети лица изпращането на информация в съответствие с членове 32 и 33 или разследването или евентуалното разследване във връзка с изпиране на пари или финансиране на тероризма.
2. Забраната, предвидена в параграф 1, не включва оповестяване пред компетентните органи на държавите членки, включително и саморегулиращите се органи, или оповестяване за целите на правоприлагането.
3. Забраната, предвидена в параграф 1, не възпрепятства оповестяването между институции от държавите членки или от трети държави, налагащи еквивалентни на предвидените в настоящата директива изисквания, при условие че те принадлежат към една и съща група.
4. Забраната, предвидена в параграф 1, не възпрепятства разкриването на информация между лицата по член 2, параграф 1, точка 3, букви а) и б) от държави членки или от трети държави, налагащи еквивалентни на предвидените в настоящата директива изисквания, които изпълняват професионалните си дейности, независимо дали като служители или не, в рамките на едно и също юридическо лице или мрежа.

За целите на първата алинея „мрежа“ означава по-голяма структура, към която принадлежи лицето и която има обща собственост, управление или контрол върху привеждането в съответствие.

5. За субектите или лицата, посочени в член 2, параграф 1, точки 1, 2 и точка 3, букви а) и б), в случаите, отнасящи се до един и същ клиент и една и съща сделка, в която участват две или повече институции или лица, забраната, предвидена в параграф 1 от настоящия член, не възпрепятства разкриването на информация между съответните институции или лица, при условие че те се намират в държава членка или трета държава, налагаща еквивалентни на предвидените в настоящата директива изисквания, и при условие че те са от същата професионална категория и са обект на еквивалентни задължения по отношение опазването на професионална тайна и защита на лични данни.
6. Когато лицата по член 2, параграф 1, точка 3, букви а) и б) се стремят да разубедят клиент да не се ангажира с незаконна дейност, това не представлява оповестяване на информация по смисъла на параграф 1.

ГЛАВА V

ВОДЕНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ И СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ

Член 39

Държавите членки изискват от задължените субекти да съхраняват следните документи и информация в съответствие с националното законодателство, за да могат ЗФР или другите компетентни органи да предотвратяват, разкриват и разследват евентуалните случаи на изпиране на пари или финансиране на тероризма:

- а) във връзка с комплексната проверка на клиента, копие или препратки към изискваната документация за период от най-малко пет години от приключване на стопанските взаимоотношения с въпросния клиент. Личните данни се заличават след изтичането на този период, освен ако в националното законодателство не е предвидено друго, определящо обстоятелство, при което задължените субекти могат или трябва да запазят данните. Държавите членки могат да разрешат или да изискат данните да бъдат съхранявани за по-дълъг период, само когато това е необходимо за предотвратяване, разкриване или разследване на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Максималният период на запазване не надхвърля десет години от прекратяване на стопанските взаимоотношения;
- б) във връзка със стопанските взаимоотношения и сделки, придружаващата документация и регистри, които се състоят от оригиналните документи или копия, приемани от съда като доказателство съгласно приложимото национално законодателство, за период от най-малко пет години от осъществяване на сделките или приключване на стопанските взаимоотношения, което от двете събития настъпи първо. Личните данни се изтриват след изтичането на този период, освен ако в националното законодателство не е предвидено друго, определящо обстоятелство, при което задължените субекти могат или трябва да запазят данните. Държавите членки могат да разрешат или да изискат данните да бъдат съхранявани за по-дълъг период, само когато това е необходимо за предотвратяване, разкриване или разследване на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Максималният период на запазване не надхвърля десет години от осъществяването на сделките или приключването на стопанските взаимоотношения, което от двете събития настъпи първо.

Член 40

Държавите членки изискват от своите задължени субекти да въведат системи, които им позволяват да реагират своевременно и изцяло на запитвания от страна на ЗФР или на други органи в съответствие с тяхното национално законодателство, относно поддържането към момента или през предходните пет години на стопански

взаимоотношения с определени физически или юридически лица, както и относно естеството на това взаимоотношение.

Член 41

1. За целите на изготвянето на националните оценки на риска съгласно член 7 държавите членки гарантират, че са в състояние да направят преглед на ефективността на своите системи за борба с изпирането на пари или финансирането на тероризма, като поддържат изчерпателни статистически данни по въпроси, свързани с ефективността на тези системи.
2. Статистическите данни, посочени в параграф 1, включват:
  - а) данни, с които се измерва размерът и значението на различните сектори, които попадат в обхвата на настоящата директива, включително броят на юридическите и физическите лица и икономическото значение на всеки сектор;
  - б) данни, с които се оценяват етапите на докладване, разследване и съдебно производство на националния режим за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително броят на подозрителни сделки, докладвани на ЗФР, последващите действия по тези доклади, както и на годишна основа броят на разследваните случаи, броят на лицата, подложени на съдебно преследване, броят на лицата, осъдени за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, и стойността в евро на имуществото, което е било обезпечено, иззето или конфискувано.
3. Държавите членки гарантират, че консолидираният преглед на техните статистически отчети се публикува и посочените в параграф 2 статистически данни се предоставят на Комисията.

ГЛАВА VI

ПОЛИТИКИ, ПРОЦЕДУРИ И НАДЗОР

РАЗДЕЛ 1

ВЪТРЕШНИ ПРОЦЕДУРИ, ОБУЧЕНИЕ И ОБРАТНА ВРЪЗКА

Член 42

1. Държавите членки изискват от задължените субекти, които са част от група, да прилагат политики и процедури, обхващащи цялата група, в т.ч. политики за защита на личните данни и политики и процедури за обмен на информация в

рамките на групата за борба с изпирането на пари и финансиране на тероризма. Тези политики и процедури се прилагат ефективно на ниво клонове и мажоритарно притежавани дъщерни предприятия в държави членки и трети държави.

2. Държавите членки гарантират, че когато задължените субекти имат клонове или мажоритарно притежавани дъщерни предприятия, намиращи се в трети държави, чиито минимални изисквания за борба с изпирането на пари и финансиране на тероризма не са толкова строги колкото тези на държавата членка, техните клонове и дъщерни предприятия, разположени в третата държава, прилагат изискванията на държавата членка, включително по отношение защитата на данните, доколкото това е позволено от законовите и подзаконовите разпоредби на третата държава.
3. Държавите членки, ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП се информират взаимно, в случай че законодателството на третата държава не позволява прилагането на мерките, изисквани съгласно параграф 1, като за намиране на решение могат да бъдат предприети координирани действия.
4. Когато законодателството на третата държава не позволява прилагането на мерките, изисквани съгласно първата алинея на параграф 1, държавите членки изискват от задължените субекти да предприемат допълнителни мерки за ефективното справяне с риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма и да информират надзорните органи на своята държава на произход. Ако допълнителните мерки не са достатъчни, компетентните органи в държавата на произход обмислят предприемането на допълнителни надзорни действия, като по целесъобразност може да поискат от финансовата група да преустанови своята дейност в приемащата държава.
5. ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП разработват проекти на регулаторни технически стандарти, определящи вида на допълнителните мерки, посочени в параграф 4 от настоящия член, както и минималните действия, които посочените в член 2, параграф 1, точки 1 и 2 задължени субекти трябва да предприемат, когато законодателството на третата държава не позволява прилагането на мерките, изисквани по параграфи 1 и 2. ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП предоставят на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива.
6. На Комисията се делегират правомощия за приемане на посочените в параграф 5 регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и от Регламент (ЕС) № 1095/2010.
7. Държавите членки гарантират, че обменът на информация в рамките на групата е разрешен, при условие че не възпрепятства разследването или проучването, извършвано от ЗФР или други компетентни органи в съответствие с националното законодателство, на възможните случаи на изпиране на пари или финансиране на тероризма.

8. Държавите членки могат да изискват от емитентите на електронни пари по смисъла на Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²³ и доставчиците на платежни услуги по смисъла на Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁴, които са установени на тяхна територия и чието централно управление се намира в друга държава членка или извън Съюза, да посочат централно звено за връзка на тяхната територия, което да следи за съблюдаването на правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.
9. ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП разработват проекти на регулаторни технически стандарти по отношение на критериите за определяне на обстоятелствата, при които е целесъобразно да се посочи централно звено за връзка по параграф 8, и функциите, които централните звена за контакт трябва да изпълняват. ЕБО, ЕОЦКП и ЕОЗППО предоставят на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива.
10. На Комисията се делегират правомощия за приемане на посочените в параграф 9 регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 43

1. Държавите членки изискват от задължените субекти да предприемат мерки, пропорционални на техните рискове, естество и размер, така че съответните им служители да са запознати с приетите по силата на настоящата директива разпоредби, включително съответните изисквания за защита на данните.

Тези мерки включват участие на съответните им служители в специални програми за обучение, които да им помогнат да разкриват операциите, които могат да са свързани с изпиране на пари и финансиране на тероризма, и да ги инструктират как да процедират в такива случаи.

Когато физическо лице, което попада в някоя от категориите, изброени в член 2, параграф 1, точка 3, изпълнява своите професионални ангажименти като служител на юридическо лице, задълженията по настоящия раздел се прилагат по отношение на това юридическо лице, а не по отношение на физическото лице.

2. Държавите членки осигуряват достъпа на задължените субекти до актуализирана информация относно практиките, прилагани от лицата, осъществяващи изпиране на пари и финансиране на тероризма, и признаците, водещи до разкриването на съмнителни сделки.
3. Държавите членки осигуряват винаги, когато това е възможно, предоставянето на своевременна обратна информация относно ефективността и последващите

---

²³ ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7.

²⁴ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

действия по докладваните съмнения за изпиране на пари или финансиране на тероризма.

РАЗДЕЛ 2

НАДЗОР

Член 44

1. Държавите членки изискват обменните бюра и доставчиците на услуги по доверително или дружествено управление, както и доставчиците на услуги в областта на хазарта да подлежат на лицензиране или регистриране.
2. По отношение на посочените в параграф 1 субекти държавите членки изискват от компетентните органи да гарантират, че лицата, които на практика управляват или ще управляват дейността на тези субекти, или действителните собственици на такива субекти са подходящи и благонадеждни.
3. По отношение на задължените субекти, посочени в член 2, параграф 1, точка 3, букви а), б), г) и д), държавите членки гарантират, че компетентните органи вземат необходимите мерки, за да се попречи на престъпниците и на техните съучастници да станат притежатели или действителни собственици на значителен или контролен дял от задължените субекти или да заемат ръководна длъжност в тях.

Член 45

1. Държавите членки изискват от компетентните органи да извършват ефективен мониторинг и да предприемат необходимите мерки с цел осигуряване на съответствието с изискванията по настоящата директива.
2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи разполагат с подходящи правомощия, включително правомощията да получат принудително всякаква информация, която има отношение към мониторинга върху спазването на съответствието, и да извършват проверки, както и че разполагат с необходимите ресурси за изпълнението на своите функции. Държавите членки гарантират, че служителите на тези органи съблюдават високи професионални стандарти, включително стандарти по отношение на поверителността и защитата на данни, и че са изключително почтени и притежават подходящата квалификация.
3. По отношение на кредитните и финансовите институции и доставчиците на услуги в областта на хазарта компетентните органи разполагат с разширени надзорни функции, по-специално с възможността да провеждат проверки на място.

4. Държавите членки гарантират, че задължените субекти, осъществяващи дейност чрез клонове или дъщерни предприятия в други държави членки, спазват националните разпоредби на тази друга държава членка, отнасящи се до настоящата директива.
5. С оглед осигуряването на ефективния надзор върху изискванията по настоящата директива държавите членки гарантират, че компетентните органи на държавата членка, в която е установен клонът или дъщерното предприятие, сътрудничат на компетентните органи на държавата членка, в която се намира централното управление на задължения субект.
6. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, които отчитат риска в рамките на надзорния процес:
  - а) имат ясна представа за съществуващите в тяхната страна рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма;
  - б) имат директен и индиректен достъп до цялата необходима информация относно специфичните национални и международни рискове, свързани с клиенти, продукти и услуги на задължените субекти; както и
  - в) определят честотата и интензивността на директния и индиректния надзор въз основа на рисковия профил на задължения субект и съществуващите в страната рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма.
7. Оценката на рисковия профил на задължения субект по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително рисковете от несъответствие, се преразглежда както периодично, така и когато настъпят важни събития или промени в управлението и дейността на задължения субект.
8. Държавите членки гарантират, че компетентните органи вземат предвид предоставената на задължения субект свобода на преценка и преразглеждат съответно оценките на риска, на които се основава тази свобода на преценка, както и адекватността и целесъобразността на своите политики, мерки за вътрешен контрол и процедури.
9. По отношение на задължените субекти, посочени в член 2, параграф 1, точка 3, букви а), б) и г), държавите членки могат да разрешат функциите по параграф 1 да се изпълняват от саморегулиращите се органи, при условие че те отговарят на условията, посочени в параграф 2 от настоящия член.
10. В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010 ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП издават насоки за компетентните органи относно критериите, които трябва да се прилагат при упражняване на надзор въз основа на отчитане на риска. Особено внимание трябва да бъде отдадено на естеството и размера на стопанската дейност, като се предвиждат конкретни мерки, ако това е уместно и целесъобразно. Тези насоки се издават в рамките на 2 години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

РАЗДЕЛ 3

СЪТРУДНИЧЕСТВО

ПОДРАЗДЕЛ I

НАЦИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 46

Държавите членки гарантират, че лицата, определящи политиката, ЗФР, правоприлагащите органи, надзорните органи и другите компетентни органи, които участват в борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, разполагат с ефективни механизми, позволяващи им да си сътрудничат и координират на национално равнище дейността си по отношение на разработването и прилагането на политики и мерки за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

ПОДРАЗДЕЛ II

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП

Член 47

Компетентните органи предоставят на ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП цялата информация, необходима за изпълнението на техните задължения по настоящата директива.

ПОДРАЗДЕЛ III

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ ЗФР И С ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Член 48

Комисията може да предоставя необходимата за подпомагане на координацията помощ, включително във връзка с обмена на информация между ЗФР в рамките на Съюза. Тя може редовно да свиква заседания с представители на ЗФР от държавите членки с оглед подпомагане на сътрудничеството и обмена на становища по свързаните със сътрудничеството въпроси.

Член 49

Държавите членки гарантират, че техните ЗФР сътрудничат помежду си във възможно най-голяма степен независимо от това дали те са административни, правоприлагащи или съдебни органи, или са органи със смесени функции.

Член 50

1. Държавите членки гарантират, че ЗФР обменят спонтанно или при поискване всяка информация, която може да бъде полезна за обработването или анализа на информация или за разследванията, провеждани от ЗФР по отношение на финансовите операции, свързани с изпирание на пари или финансиране на тероризма, и на участващите в тях физически или юридически лица. Искането съдържа съответните факти, контекст, мотиви за искането и начин, по който изискваната информация ще бъде използвана.
2. Държавите членки гарантират, че ЗФР, към което е отправено искането, е длъжно да използва всички свои правомощия, с които разполага на национално равнище, за получаване и анализ на информация, когато изпълнява посоченото в параграф 1 искане на друго ЗФР, установено в Съюза. ЗФР, към което е отправено искането, отговоря своевременно, като както подалото, така и полученото искането ЗФР използва, доколкото е възможно, сигурни цифрови средства за обмен на информация.
3. ЗФР може да откаже разкриването на информация, което би могло да навреди на наказателно разследване, провеждано в държавата членка, в която е получено искането, или при извънредни обстоятелства, ако разкриването на информация би довело до последствия, които са явно диспропорционални на законните интереси на физическо или юридическо лице или на държава членка, или няма отношение към целите, за които информацията е била поискана. Всеки подобен отказ се обяснява надлежно на подалото искане за информация ЗФР.

Член 51

Получените по членове 49 и 50 информация и документи се използват за извършване на предвидените по настоящата директива задачи на ЗФР. При предаването на информацията и документите по членове 49 и 50 предаващото ЗФР може да наложи ограничения и условия за употребата на тази информация. Получаващото ЗФР се съобразява с тези ограничения и условия. Това не засяга използването за целите на наказателни разследвания и преследвания, свързани със задачите на ЗФР по предотвратяване, разкриване и разследване на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Член 52

Държавите членки гарантират, че ЗФР предприемат всички необходими мерки, в т.ч. мерки за сигурност, за да се гарантира, че предоставената по членове 49 и 50

информация не е достъпна за друг орган, агенция или служба, освен ако предоставилото информацията ЗФР не е дало предварително своето съгласие.

Член 53

1. Държавите членки насърчават своите ЗФР да използват защитени канали за комуникация между ЗФР и да използват децентрализираната компютърна мрежа FIU.net.
2. Държавите членки гарантират, че техните ЗФР си сътрудничат при прилагането на усъвършенствани технологии, за да изпълнят своите задачи, предвидени в настоящата директива. Тези технологии позволяват на ЗФР да съпоставят анонимно своите данни с други ЗФР, като осигуряват пълна защита на личните данни, когато разкриват лицата, които представляват интерес за ЗФР, в други държави членки и установяват техните приходи и средства.

Член 54

Държавите членки гарантират, че техните ЗФР си сътрудничат с Европол при извършването на трансгранични анализи, обхващащи най-малко две държави членки.

РАЗДЕЛ 4

САНКЦИИ

Член 55

1. Държавите членки гарантират, че задължените субекти могат да бъдат подведени под отговорност за нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива.
2. Без да се засяга правото на държавите членки да налагат наказателни санкции, държавите членки гарантират, че компетентните органи могат да предприемат целесъобразни административни мерки или да налагат административни санкции, когато задължените субекти нарушават националните разпоредби, приети в изпълнение на настоящата директива, и осигуряват тяхното прилагане. Тези мерки и санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.
3. Държавите членки гарантират, че когато задълженията се отнасят за юридически лица, санкциите могат да бъдат налагани на членовете на управителния орган и на всички други физически лица, които са отговорни за нарушението съгласно националното законодателство.
4. Държавите членки гарантират, че компетентните органи разполагат с всички правомощия за провеждане на разследвания, необходими за упражняването на функциите им. Когато упражняват правомощията си по налагане на санкции, компетентните органи си сътрудничат тясно с цел да се гарантира, че

съответните административни мерки или санкции осигуряват желанния резултат, и съгласуват действията си при трансгранични случаи.

Член 56

1. Настоящият член се прилага най-малко по отношение на случаите, при които задължените субекти систематично не съблюдают изискванията на следните членове:
  - а) 9—23 (комплексна проверка на клиента);
  - б) 32, 33 и 34 (докладване на съмнителни сделки);
  - в) 39 (водене на документация); както и
  - г) 42 и 43 (вътрешен контрол).

2. Държавите членки гарантират, че в случаите по параграф 1 административните мерки и санкции, които може да бъдат наложени, включват най-малко следното:
  - а) изявление, което се отправя към обществеността и в което се посочва отговорното физическо или юридическо лице и естеството на нарушението;
  - б) разпореждане, с което се изисква физическото или юридическото лице нарушител да прекрати деянието и да не извършва повторно това деяние;
  - в) по отношение на задължен субект, подлежащ на разрешителен режим — отнемане на разрешението;
  - г) временна забрана за носещия отговорност член на управителния орган на задължения субект да заема длъжности в институциите;
  - д) за юридически лица — административни имуществени санкции в размер до 10 % от общия годишен оборот на юридическото лице за предходната стопанска година;
  - е) за физически лица — глоба в размер до 5 000 000 EUR, а в държавите членки, в които еврото не е официална парична единица, — равностойността в националната парична единица към датата на влизане в сила на настоящата директива.
  - ж) административни имуществени санкции в размер до удвоения размер на реализираната печалба или нереализираната загуба вследствие на нарушението, когато размерът им може да бъде определен.

За целите на буква д), когато юридическото лице е дъщерно предприятие на предприятие майка, съответният общ годишен оборот представлява общият годишен оборот съгласно консолидирания отчет на първостепенното предприятие майка за предходната стопанска година.

Член 57

1. Държавите членки гарантират, че компетентните органи без забава ще огласяват публично всички санкции или мерки, наложени за нарушаване на националните разпоредби, приети в изпълнение на настоящата директива, включително информацията за вида и естеството на нарушението и за самоличността на лицата, които носят отговорност за него, освен ако такова огласяване би застрашило сериозно стабилността на финансовите пазари. В случай че огласяването би довело до непропорционално големи щети за съответните страни, компетентните органи огласяват публично наказанията, без да съобщават имената на нарушителите.
2. Държавите членки гарантират, че при определянето на вида административни санкции или мерките и размера на административните имуществени санкции компетентните органи отчитат всички съответни обстоятелства, включително:
  - а) тежестта и продължителността на нарушението;
  - б) степента на отговорност на физическото или юридическото лице нарушител;
  - в) финансовите възможности на физическото или юридическото лице нарушител, определени според общия оборот или годишния доход на това лице;
  - г) размера на реализираната печалба или нереализираната загуба от физическото или юридическото лице нарушител, когато размерът им може да бъде определен;
  - д) загубите, понесени от трети страни в резултат на нарушението, доколкото могат да бъдат определени;
  - е) степента на съдействие, което физическото или юридическото лице нарушител оказва на компетентния орган;
  - ж) предишните нарушения на физическото или юридическото лице нарушител.
3. В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010 ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП издават насоки за компетентните органи относно вида административни мерки и санкции и размера на административните имуществени санкции, които се прилагат спрямо задължените субекти, посочени в член 2, параграф 1, точки 1 и 2. Тези насоки се издават в рамките на 2 години от датата на влизане в сила на настоящата директива.
4. По отношение на юридическите лица държавите членки гарантират, че те могат да бъдат подведени под отговорност за предвидените по член 56, параграф 1 нарушения, които са извършени за тяхно облагодетелстване от което и да е лице, действащо индивидуално или като част от орган на юридическото лице, който има водеща роля в рамките на юридическото лице, въз основа на:

- а) право да представлява юридическото лице;
  - б) правомощие да взема решения от името на юридическото лице; или
  - в) правомощие да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.
5. В допълнение към случаите, посочени в параграф 4, държавите членки гарантират, че юридическо лице може да бъде подведено под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 4, е направила възможно извършването от негово подчинено лице на нарушенията, посочени в член 56, параграф 1, в полза на юридическо лице.

Член 58

1. Държавите членки гарантират, че компетентните органи създават ефективни механизми, с които да се насърчава подаването на сигнали до компетентните органи за нарушения на националните разпоредби за прилагане на настоящата директива.
2. Механизмите по параграф 1 включват най-малко:
  - а) специални процедури за приемането на сигнали за нарушения и за предприемане на действия по тях;
  - б) подходяща защита за служителите на институции, които докладват за нарушения в рамките на институцията;
  - в) защита в съответствие с принципите на Директива 95/46/ЕО на личните данни на лицата, които подават сигнал за нарушение, и на физическите лица, за които се предполага, че са отговорни за нарушението.
3. Държавите членки изискват от задължените субекти да въведат подходящи процедури, за да могат служителите им да докладват за нарушения по определен, независим и анонимен начин в рамките на институцията.

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 59

В срок от четири години след датата на влизане в сила на настоящата директива Комисията изготвя доклад за прилагането на настоящата директива и го предава на Европейския парламент и на Съвета.

Член 60

Директиви 2005/60/ЕО и 2006/70/ЕО се отменят, считано от [да се въведе дата — деня след датата, посочена в първа алинея на член 61].

Позоваванията на отменените директиви се смятат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение IV.

Член 61

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от [2 години след приемането]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 62

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 63

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

По-долу е представен неизчерпателен списък на отразяващите риска променливи величини, които задължените субекти трябва да вземат под внимание, когато определят в каква степен да прилагат мерките за комплексна проверка на клиента по член 11, параграф 3:

- i) предназначение на сметката или взаимоотношенията;
- ii) равнище на активи, които клиентът ще депозира, или размер на предстоящата сделка;
- iii) регулярност или продължителност на стопанските взаимоотношения.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

По-долу е представен неизчерпателен списък на факторите и видовете доказателства за потенциално по-нисък риск по член 14:

- (1) Рискови фактори по отношение на клиента:
  - а) публични дружества, чиито акции се търгуват на фондова борса и които съблюдават изисквания за оповестяване (съгласно правилата на фондовата борса или по силата на закон или правоприлагащи норми), гарантиращи достатъчна прозрачност относно действителните собственици;
  - б) публични администрации или предприятия;
  - в) клиенти, пребиваващи в по-нискорисковите географски райони, посочени в точка 3.

- (2) Рискови фактори по отношение на продукти, услуги, сделки или механизми за доставка:
  - а) животозастрахователни полици, по които премията е ниска;
  - б) застрахователните полици по пенсионни схеми, по които няма клауза за предварително изкупуване, и полицата не може да бъде използвана като залог;
  - в) пенсионна схема, пенсиониране поради достигната възраст или друга подобна схема, които предвиждат доходи при пенсиониране на служителите и по които вноските се правят чрез удържки от заплатите, а правилата на схемата не позволяват прехвърляне на дяловете на даден член по схемата;
  - г) финансови продукти или услуги, които осигуряват надлежно определени и ограничени услуги за някои видове потребители, за подобряване на достъпа във връзка с финансовото приобщаване;
  - д) продукти, по които рискът от изпиране на пари или финансиране на тероризма се управлява от други фактори, като например ограничения върху портфейла или прозрачност на собствеността (например някои видове електронни пари съгласно определението в Директива 2009/110/ЕО относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари).

- (3) Рискови фактори по отношение на географското разположение:
  - а) други държави — членки на ЕС,
  - б) трети държави, които имат ефективни системи за борба с изпирането на пари/финансирането на тероризма;

- в) трети държави, чието равнище на корупция или друга престъпна дейност е определено от надеждни източници като ниско;
- г) трети държави, чиито изисквания за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма съответстват на препоръките на FATF и които са приложили реално тези изисквания и подлежат на ефективен надзор или мониторинг в съответствие с препоръките за осигуряване на спазването на тези изисквания.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

По-долу е представен неизчерпателен списък на факторите и видовете доказателства за потенциално по-висок риск по член 16, параграф 3:

- (1) Рискови фактори по отношение на клиента:
  - а) стопанските взаимоотношения се провеждат при необичайни обстоятелства;
  - б) клиентите, пребивават в посочените в точка 3 страни;
  - в) юридически лица или правни образувания, се използват за разпореждане с чужди лични активи;
  - г) дружества, които имат номинални акционери или акции на приносител;
  - д) предприятията, чиито разплащания се извършват предимно в брой;
  - е) структурата на собственост на дружеството се счита за необичайна или прекомерно усложнена предвид естеството на дейността на дружеството.
- (2) Рискови фактори по отношение на продукти, услуги, сделки или механизми за доставка:
  - а) частно банкиране;
  - б) продукти или сделки, които могат да предразполагат към анонимност;
  - в) индиректни стопански взаимоотношения или сделки;
  - г) плащане, получено от непознати или несвързани трети страни.
  - д) нови продукти и нови стопански практики, включително нови механизми за доставка, както и използването на нови или новоразработвани технологии във връзка с нови и вече съществуващи продукти.
- (3) Рискови фактори по отношение на географското разположение:
  - а) държави, които според надеждни източници, като например декларации на FATF, взаимни оценки или подробни доклади за оценка или публикувани доклади за последващи мерки, нямат ефективни системи за борба с изпирането на пари/финансирането на тероризма;
  - б) държави, чиито равнища на корупция или друга престъпна дейност са определени от надеждни източници като значителни;
  - в) държави, по отношение на които са наложени санкции, ембарго или подобни мерки, взети например от Организацията на обединените нации;
  - г) държави, които предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или на чиято територия действат известни терористични организации.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Таблица на съответствията, посочена в член 60

Директива 2005/60/ЕО	Настоящата директива
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
Член 5	Член 5
	Членове 6—8
Член 6	Член 9
Член 7	Член 10
Член 8	Член 11
Член 9	Член 12
Член 10, параграф 1	Член 10, буква г)
Член 10, параграф 2	-
Член 11	Членове 13, 14 и 15
Член 12	-
Член 13	Членове 16—23
Член 14	Член 24
Член 15	-
Член 16	Член 25
Член 17	-
Член 18	Член 26
	Член 27
Член 19	Член 28
	Член 29
	Член 30

Член 20	-
Член 21	Член 31
Член 22	Член 32
Член 23	Член 33
Член 24	Член 34
Член 25	Член 35
Член 26	Член 36
Член 27	Член 37
Член 28	Член 38
Член 29	-
Член 30	Член 39
Член 31	Член 42
Член 32	Член 40
Член 33	Член 41
Член 34	Член 42
Член 35	Член 43
Член 36	Член 44
Член 37	Член 45
	Член 46
Член 37а	Член 47
Член 38	Член 48
	Членове 49—54
Член 39	Членове 55—58
Член 40	-
Член 41	-
Член 41а	-
Член 41б	-

Член 42	Член 59
Член 43	-
Член 44	Член 60
Член 45	Член 61
Член 46	Член 62
Член 47	Член 63

Директива 2006/70/ЕО	Настоящата директива
Член 1	-
Член 2, параграфи 1, 2 и 3	Член 3, параграф 7, букви г), д) и е)
Член 2, параграф 4	-
Член 3	-
Член 4	Член 2, параграфи 2—8
Член 5	-
Член 6	-
Член 7	-